

Analysis the affecting reading appeals on borrowing the popular fiction books in public libraries in Tehran

Hadi Jafari¹ , Mohammad Khandan²

1. MSc in Information Science and Knowledge Management, university of Tehran, Tehran, Iran

2. Department of Information Science and Knowledge Management, University of Tehran, Tehran, Iran

Citation: Jafari, H., & Khandan, M. (2025). Analysis the affecting reading appeals on borrowing the popular fiction books in public libraries in Tehran. *Research on Information Science and Public Libraries*, 31(3), 19-38. <https://doi.org/10.61882/publlij.2025.2077177.1052>

Article Info

Article type:

Research Paper

Article history:

Received: 22.02.2025

Received in revised form: 22.05.2025

Accepted 25.06.2025

Published online: 27.08.2025

Corresponding Author:

Mohammad Khandan

Email:

khandan@ut.ac.ir

Keywords:

Appeal Reading,
Popular Fictions,
Loans,
Public Libraries,
Tehran City

Abstract

Purpose: The study examines the role of public libraries as primary providers of recreational reading and emphasizes the importance of offering appropriate fiction materials for users. It focuses on factors influencing readers' book selection, particularly reading appeals, which relate to content features and reader preferences. The research analyzes how these appeals affect the borrowing rate of popular fiction books in Tehran's public libraries.

Methods: The study employed a survey method using a semi-structured questionnaire, whose validity was confirmed through expert and faculty review. The statistical population consisted of 5,118 active members of the Tehran Public Pirozi Library, from which a sample of 357 was determined using Cochran's formula. Data were analyzed using SPSS through both descriptive and inferential statistical techniques

Results: The study revealed that story style, narrative tone, reader curiosity, and reader mood were the most important criteria influencing users' selection and borrowing of books at the Pirozi Public Library. Hypothesis testing showed that pacing, framing, curiosity, and mood were more influential for women rather than men. Framing, author popularity, title popularity, curiosity, recommendations from friends and experts, and mood were more significant for older readers. Furthermore, characterization, framing, author popularity, title popularity, curiosity, and mood increased in importance with higher levels of education.

Conclusion: Since public libraries are considered to be the main hub for the provision of reading texts, identifying effective reading trends in borrowing popular fiction books to library users enables managers and policy makers of public libraries. Identify the audience's view of popular books in order to provide their library collections based on their interests.

Introduction

Public libraries play a fundamental role in promoting reading culture, supporting informal learning, and providing access to recreational reading materials for diverse communities. Among various types of reading resources, popular fiction holds a distinguished position due to its widespread readership, cultural influence, and strong demand among library users. In many societies, such as Iran, reading popular fiction is closely associated with leisure reading and pleasure-driven engagement with texts, making it a key component of public library services. Consequently, understanding the factors that shape readers' preferences in selecting and borrowing

Authors retain the copyright and full publishing rights.

Published by [Iran Public Libraries Foundation](https://iranpubliclibrariesfoundation.org). This article is an open access article licensed under the <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

popular fiction books is essential for enhancing library services, improving collection development policies, and strengthening readers' advisory practices.

Previous studies have demonstrated that users' borrowing book are influenced not only by bibliographic elements and genre preferences, but also by psychological, social, and contextual factors. The concept of "reading appeals," developed particularly within readers' advisory literature, offers a useful framework for explaining why certain books attract readers more than others. Reading appeals encompass both text-oriented elements such as plot, pacing, characterization, setting, style, and tone, and reader-oriented dimensions including curiosity, mood, recommendations, and perceived popularity of books and authors. Despite the importance of this concept, limited empirical research in Iran has examined how these reading appeals influence borrowing behaviors in public libraries, particularly regarding popular fiction.

Given the increasing production and readership of popular fiction in Iran and the significant role of public libraries as primary providers of such materials, it is necessary to explore how reading appeals shape users' borrowing decisions. This study therefore aims to analyze the impact of various reading appeal factors on the borrowing of popular fiction books in Tehran's public libraries, with a particular focus on users of the Pirozi Public Library. The findings of this research are expected to contribute to evidence-based decision-making in public library management, support more effective collection development, and enhance strategies for engaging readers through informed readers' advisory services.

Methods

This study employed a quantitative survey research design to examine the relationship between reading appeals and the borrowing of popular fiction books in public libraries. The research population consisted of 5,118 active members of the Pirozi Public Library in Tehran. Using Cochran's sampling formula, a sample size of 357 users was determined and selected to participate in the study. Data were collected through a semi-structured questionnaire developed based on the literature on reading appeals and readers' advisory services. The questionnaire measured both book-oriented appeal factors (including characterization, pacing, plot, framing, style, tone, author popularity, and book title popularity) and reader-oriented factors (such as curiosity, recommendations by friends and experts, and reader mood). The validity of the instrument was assessed through face validity by consulting academic faculty members in guidance and counseling as well as subject-matter experts in library and information science, and it was deemed acceptable.

Statistical analysis was conducted using SPSS software. Descriptive statistics were applied to summarize participants' demographic characteristics and overall response patterns. Inferential statistical tests were used to examine the research hypotheses, including the Mann-Whitney U test to analyze differences based on gender and the Kruskal-Wallis test to assess variations across age groups and levels of education. A significance level of 0.05 was adopted for all statistical analyses.

Results

The findings indicate that several reading appeal factors play a significant role on users' borrowing decisions regarding popular fiction books in public libraries. Among all examined variables, story style, story tone, reader curiosity, and reader mood emerged as the most influential criteria in book selection and borrowing behavior. These factors received the highest mean scores, suggesting a strong preference among users for emotionally engaging narratives written in appealing styles and aligned with their personal interests and reading moods.

The analysis of gender differences revealed no statistically significant relationship between gender and the appeal factors of characterization, plot, style, tone, author popularity, book title popularity, or recommendations by friends and experts. However, significant gender-based differences were observed for pacing, framing, curiosity, and reader mood, indicating that male and female users differ in how these specific elements influence their borrowing choices.

Age-related differences were also evident. Significant relationships were found between users' age and several appeal factors, including framing, author popularity, book title popularity, curiosity, recommendations by friends and experts, and reader mood. In contrast, no significant associations were identified between age and characterization, pacing, plot, style, or tone, suggesting that core narrative elements are valued consistently across age groups.

Furthermore, educational level showed significant relationships with characterization, framing, author popularity, book title popularity, curiosity, and reader mood. No significant differences were observed between education level and pacing, plot, style, tone, or recommendations, indicating that while educational background influences certain evaluative and contextual preferences, it does not substantially affect appreciation of fundamental narrative features.

Conclusions

This study highlights the central role of reading appeals in shaping users' borrowing behavior popular fiction books in public libraries. The findings demonstrate that both book-oriented and reader-oriented appeal factors influence borrowing decisions; however, reader-centered elements—particularly curiosity and reader mood—along with stylistic and tonal qualities of stories, exert the strongest impact. These results underscore the dynamic and experiential nature of leisure reading and emphasize that borrowing behavior cannot be explained solely by structural narrative features or bibliographic characteristics.

The observed differences across gender, age, and educational levels, suggest that while certain narrative elements are universally valued, contextual and affective appeal factors vary among user groups. This indicates the need for differentiated and user-centered approaches in public library collection development and readers' advisory services. Public libraries can enhance user engagement by aligning their popular fiction collections with prevalent reading appeals and by recognizing the diverse emotional and contextual needs of their audiences.

From a practical perspective, the findings provide valuable insights for library managers, policymakers, and librarians. By identifying the appeal factors, public libraries can make more informed decisions regarding acquisition policies, book displays, and advisory practices. Strengthening readers' advisory competencies and designing collections that respond to users' reading motivations can contribute significantly to promoting recreational reading and reinforcing the cultural role of public libraries in urban contexts such as Tehran.

Authors' Contributions

All authors contributed equally to the conceptualization, data collection, analysis, and writing of the original and revised the manuscript.

Data Availability Statement

The data supporting the findings of this study are available from the corresponding author upon reasonable request.

Acknowledgements

The authors would like to thank the anonymous reviewers for their valuable comments and constructive suggestions. They also would like to thank the Vice-Presidency for Research at the University of Tehran for supporting this study. We also wish to express our gratitude to Mr. Siamak Mahboub for his assistance.

Ethical considerations

The authors avoided data fabrication, falsification, plagiarism, and misconduct.

Funding

This research received no external funding.

Conflict of interest

The authors declare that there is no conflict of interest.

تحلیل کشش‌های خواندن مؤثر بر امانت کتاب‌های داستانی عامه‌پسند در کتابخانه‌های عمومی شهر تهران

هادی جعفری^۱، محمد خندان^۲

۱. کارشناسی ارشد علم اطلاعات و مدیریت دانش، دانشکده‌گان مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران
۲. گروه علم اطلاعات و مدیریت دانش، دانشکده‌گان مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران

استناد: جعفری، هادی؛ و خندان، محمد. (۱۴۰۴). تحلیل کشش‌های خواندن مؤثر بر امانت کتاب‌های داستانی عامه‌پسند در کتابخانه‌های عمومی شهر تهران. *تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی*، ۳۱(۳)، ۱۹-۳۸.

<https://doi.org/10.61882/publilj.2025.2077177.1052>

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

سابقه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۲/۰۴

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۳/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۴/۰۴

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۶/۰۵

نویسنده مسئول:

محمد خندان

پست الکترونیکی:

khandan@ut.ac.ir

کلیدواژه‌ها:

کتابخانه‌های عمومی،

کشش‌های خواندن،

داستان‌های عامه‌پسند،

امانت،

تهران

چکیده

هدف: هدف پژوهش تحلیل کشش‌های خواندن مؤثر بر امانت کتاب‌های داستانی عامه‌پسند در کتابخانه‌های عمومی شهر تهران است.

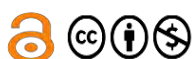
روش: روش پژوهش حاضر پیمایشی و ابزار گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه محقق ساخته است. روایی پرسش‌نامه از طریق اعتبار صوری پایایی آن با ضریب آلفای کرونباخ سنجیده شده است. نمونه ۳۵۷ نفری این پژوهش با استفاده از روش نمونه‌گیری غیرتصادفی هدفمند و با استفاده از فرمول کوکران برآورد شد. داده‌های به دست آمده با نرم‌افزار اس.پی.اس.اس. و روش‌های آمار توصیفی و استنباطی تحلیل شد.

یافته‌ها: بر اساس یافته‌های پژوهش، چهار متغیر سبک داستان، لحن داستان، کنجکاوی خواننده و حال‌وهوای خواننده مهم‌ترین معیارهای کاربران برای انتخاب کتاب و امانت آن در کتابخانه عمومی پیروزی بود. آزمون‌های فرضیه پژوهش نشان داد متغیرهای ضرابه‌نگ، چارچوب‌بندی، کنجکاوی و حال‌وهوا، برای زنان بیشتر از مردان است؛ متغیرهای چارچوب‌بندی، محبوبیت نویسنده، محبوبیت عنوان کتاب، کنجکاوی، توصیه دوستان و متخصصان و حال‌وهوا برای افراد مسن بیشتر است؛ و متغیرهای شخصیت‌پردازی، چارچوب‌بندی، محبوبیت نویسنده، محبوبیت عنوان کتاب، کنجکاوی و حال‌وهوا با افزایش تحصیلات افزایش می‌یابند.

نتیجه‌گیری: از آنجا که کتابخانه‌های عمومی به‌عنوان مرکز اصلی فراهم‌آوری متون خواندنی به حساب می‌آیند، شناسایی کشش‌های خواندن مؤثر بر امانت کتاب‌های داستانی عامه‌پسند در بین کاربران کتابخانه، این امکان را به مدیران و سیاست‌گذاران کتابخانه‌های عمومی می‌دهد که دیدگاه مخاطبان خود در زمینه کتاب‌های عامه‌پسند را شناسایی کنند تا مجموعه کتابخانه خود را بر اساس علایق و گرایش آن‌ها تدارک و فراهم آوردند.

مقدمه

کتابخانه‌های عمومی برای برآوردن نیازهای اطلاعاتی، ارتقای فرهنگ و پشتیبانی از آموزش رسمی، به‌منظور اعتلای جامعه و پیشرفت آن به وجود آمده‌اند و بر اساس همین نیازها، اهداف و فعالیت‌های خود را برنامه‌ریزی می‌کنند. کتابخانه‌ها با شناساندن قابلیت‌های خود به جامعه، آنان را از خدمات خود مطلع و راه را برای استفاده از این خدمات هموار می‌سازند. یکی از وظایف کتابخانه‌های عمومی در جوامع مختلف ترویج خواندن است

Authors retain the copyright and full publishing rights.

Published by Iran Public Libraries Foundation. This article is an open access article licensed under the <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

(Mahboob, 2012). این وظیفه دارای این پیش‌فرض روشنگرانه است که توان خواندن و نوشتن از جمله نعمت‌هایی است که زندگی را انسانی می‌سازد. بدون شک رشد و توسعه یک کشور در همه زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی مرهون گسترش خواندن، مطالعه، نشر کتاب و برنامه‌ریزی آموزشی است. جامعه‌ای که در آن خواندن و مطالعه حائز اهمیت باشد، جامعه‌ای توسعه‌یافته است. یکی از عواملی که در ترویج خواندن در جامعه مهم است، نقش کتابخانه‌ها و به‌طور ویژه کتابخانه‌های عمومی است. در همین راستا، کتابخانه‌های عمومی علاوه بر بهبود فعالیت‌های خود، باید به نحوی عمل کنند که خواننده را جذب کتابخانه کنند. شرط جذب شدن خواننده به کتابخانه برآورده شدن خواسته و نیاز اطلاعاتی خود است و همین امر نیازمند مهارت و تخصص علم اطلاعات و دانش‌شناسی است که در کتابخانه‌های عمومی ارائه خدمات می‌کند. یکی از این مهارت‌ها شناخت کشش‌های یک اثر است. «کشش» در واقع، تلاش برای فهم خواننده و زبان طبیعی او در توصیف دلیل لذت از خواندن یک اثر است. وقتی به دنبال کشش در یک اثر هستیم، خودمان را کنار می‌گذاریم و به خواننده اثر فکر می‌کنیم. می‌پرسیم چه چیز در اثر هست که بالقوه می‌تواند باعث لذت برخی خواننده‌ها شود. چه چیز در داستان وجود دارد که می‌تواند باعث شود خواننده از این کتاب یا کتاب‌های مشابه خوشش آید.

ساریکس (Saricks, 2005) در سال ۱۹۸۳ به عنوان کتابدار کتابخانه عمومی داونرز گرو^۱ در ایالت ایلینویز آمریکا به همراه دیگر همکارانش بخش مشاوره خوانندگان را راه انداخت. ابتدا آن‌ها تلاش کردند فهرستی از نویسندگان و آثار مختلف را در قالب ژانر دسته‌بندی کنند و با این ابزار کتاب‌های مناسب را به خوانندگان پیشنهاد دهند؛ اما با کار بیشتر در این زمینه و صحبت زیاد با اعضای کتابخانه متوجه شدند که این ابزار برای کار مشاوره خوانندگان کافی نیست. آن‌ها دریافتند که عوامل دیگری هستند که انتخاب یک اثر توسط خواننده را تحت‌الشعاع قرار می‌دهند. عواملی که باعث می‌شود یک نویسنده را به دیگری و یک کتاب را به کتاب دیگر ترجیح دهند. با کاوش بیشتر آن‌ها به این نتیجه رسیدند که باید از مفهوم دیگری برای کمک به خوانندگان استفاده کنند؛ و آن این مفهوم کشش است. ساریکس (Saricks, 2005) کشش‌های یک اثر را در موارد زیر بیان می‌کند:

کشش‌های مرتبط با ضرباهنگ؟ کشش‌های مرتبط با شخصیت‌پردازی؟ کشش‌های مرتبط با طرح داستان؟ کشش‌های مرتبط با چارچوب^۵ در قالب جو و زمان و مکان وقوع داستان؛ کشش‌های مرتبط با لحن^۶، حال‌وهوا^۷، سبک و زبان.

دالی (Dali, 2014) با مطالعه رفتار خوانندگان مهاجر در کتابخانه‌های عمومی آمریکای شمالی به این نتیجه رسید که رویکرد موجود که عموماً بر اساس نظرات ساریکس شکل گرفته است، برای پاسخ‌گویی به طیف خاصی از مخاطبان کافی نیست. او نشان داد که مفهوم کشش در مشاوره خوانندگان معاصر، بر مبنای محوریت کتاب است و بیش از آنکه بر خواندن تمرکز شود بر کتاب متمرکز شده است. در واقع، او ادعا می‌کند که مدل ساریکس بیشتر به پرسش «مردم چه می‌خوانند؟» پاسخ می‌دهد تا به پرسش «مردم چرا می‌خوانند؟». او بر این باور است که کشش چیزی است که خواننده با استناد به آن دست به عمل خواندن می‌زند.

کشش خواندن در عین حال که عناصر کشش کتاب (ضرباهنگ، شخصیت، خط داستان و استخوان‌بندی) را در خود دارد. عناصر دیگری نیز دارد که بر مبنای محوریت خواننده شکل می‌گیرند و عبارتند از: ۱. کنجکاوی، ۲. موقعیت شخصی، نیازها و حال‌وهوای خواننده در آن لحظه، ۳. توصیه دوستان و متخصصان، و ۴. محبوبیت کلی نویسنده، عنوان و کل مجموعه. بر این اساس، عناصر کشش خواندن، ایستا نیستند و بخش پویایی از تجربه خواننده و فرایند خواندن هستند.

آمار نشر کتاب در حوزه ادبیات داستانی در دهه اخیر در ایران نشان می‌دهد که بیشترین میزان چاپ کتاب و تجدید چاپ آن، و نیز ژانر مسلط، رمان‌های عامه‌پسند است. در باب ادبیات عامه‌پسند مباحث متعارضی وجود دارد. مکتب فرانکفورتی‌ها آن را بخشی از صنعت فرهنگ کتاب و آگاهی کاذب و ایدئولوژی دروغینی می‌دانند که توسط طبقه حاکم ایجاد شده و قصد دارد تصویری غیرواقعی و زیبا از جامعه ارائه کند و کارکردی تخریبی دارد. نظریات مطالعات فرهنگی معتقدند که ادبیات عامه‌پسند و اقبال به آن نوعی مقاومت نرم و زنانه در برابر فرهنگ حاکم است و تلاش دارد تا به خوانندگان آن فضایی برای کنار زدن زندگی روزمره ارائه کند و کارکرد مثبت دارد (Javadi-Yeganeh, 2008). ادبیات عامه‌پسند، در بدنه ادبیات هر جامعه‌ای یک ژانر مستقل به شمار می‌آید. وجود این گونه ادبی با ویژگی‌های خاص خود، به نوعی پاسخ به نیازها و خواسته‌های مخاطبان است. امروزه خدمات کتابخانه عمومی مرجعی اصلی برای خواندن تفننی تلقی می‌شود. داستان‌های عامه‌پسند بخشی از فرهنگ عامه و گونه‌ای از ادبیات است که مخاطبانش توده مردم هستند و بر پایه ذوق و سلیقه و علاقه آنان پدید می‌آید که به همین دلیل تقاضا برای آن‌ها در کتابخانه‌ها بالاتر است. پژوهش‌های زیادی صورت گرفته که نمایان‌گر این موضوع هستند که بیشترین استفاده از کتابخانه عمومی، لذت بردن از خواندن رمان

1. Downers Grove
2. pacing
3. characterization
4. story Line
5. frame
6. tone
7. mood

و داستان است (Vakkari & Serola, 2012)؛ که این موضوع نشان می‌دهد که تهیه رمان برای کتابخانه‌های عمومی دارای اهمیت بالایی دارد و یکی از وظایف مهم و اصلی آن‌ها محسوب می‌شود.

یکی از کارکردهای فرهنگی کتابخانه‌های عمومی «ترویج خواندن» است و از طرفی، عامه مردم بیشتر به سمت داستان‌های عامه‌پسند گرایش و تمایل دارند. به سبب خواندن لذت‌بخش و به دست آوردن تجربه در این موضوع، تهیه رمان‌های مناسب برای خوانندگان و دسترسی راحت و آسان به آن‌ها از مأموریت‌های مهم کتابخانه‌های عمومی به‌شمار می‌رود. به ویژه که بالاترین درصد امانت در کتابخانه‌های عمومی به امانت رمان و داستان مربوط است (Huysmans & Hillebrink, 2008). بنابراین، اگر کتابخانه‌های عمومی دسترسی به داستان‌های عامه‌پسند را برای کاربران خود فراهم نکنند؛ در واقع، مأموریت خود را درست انجام نداده‌اند.

کتابخانه عمومی وابسته به نهاد کتابخانه‌های عمومی ایران مرجعی اساسی و بنیادی برای خواندن سرگرم‌کننده به‌شمار می‌رود و تهیه رمان مناسب برای کاربران از امتیازهای اصلی کتابخانه‌های عمومی است. بنابراین، باید ابتدا پی برد که خوانندگان به چه نوع کتاب‌هایی علاقه دارند و چه عواملی باعث می‌شود که جذب یک کتاب بشوند، تا در مرحله بعد بتوان این کتاب‌ها را وارد مجموعه کتابخانه خود کرد. امانت کتاب توسط کاربران تحت تأثیر کنش‌های مختلفی صورت می‌گیرد از جمله: کنجکاوی خواننده، توصیه دوستان، موضوع کتاب‌ها، و نویسنده. مطالعات گوناگونی در ارتباط با چگونگی انتخاب کتاب‌های داستانی توسط خواننده در کتابخانه عمومی انجام شده است؛ اما هنوز پژوهش نظام‌مندی در مورد عوامل مؤثر در شناسایی و پیدا کردن داستان‌های عامه‌پسند مناسب در کتابخانه انجام نشده است و مطالعات محدودی در این زمینه انجام گرفته که کدام یک از ویژگی‌های داستان‌های عامه‌پسند، در علاقه و گرایش خوانندگان برای انتخاب این داستان‌ها نقش مؤثری دارد. پژوهش حاضر به بررسی و تحلیل کنش‌های خواندن داستان‌های عامه‌پسند که در امانت این نوع داستان‌ها از نظر خوانندگان موثر است، می‌پردازد. پژوهش حاضر درصدد پاسخ به این پرسش است که «چه کنش‌هایی در داستان‌های عامه‌پسند وجود دارد که کاربران آن‌ها را امانت می‌گیرند؟».

در ادامه به پیشینه‌های مرتبط ایرانی می‌پردازیم. هاشم‌زاده و همکاران (HashemZadeh et al. 2024) به تأثیر نشست‌های کتاب‌خوان با محوریت ادبیات نوجوانان بر میزان مسؤولیت‌پذیری اعضای نُه تا ۱۴ سال کتابخانه عمومی شهر مود پرداختند جامعه آماری شامل ۱۲۰ عضو نوجوان کتابخانه عمومی شهر مود است که تعداد ۴۰ نفر به‌صورت تصادفی به‌عنوان نمونه در دو گروه ۲۰ نفری، انتخاب شدند. میانگین مسؤولیت‌پذیری اعضای نوجوان کتابخانه به‌طور معنی‌دار بیشتر از حد متوسط و کمتر از حد مطلوب بود. نشست‌های کتاب‌خوان با محوریت ادبیات نوجوانان منجر به تغییر مسؤولیت‌پذیری و مؤلفه‌های آن یعنی خودمدیریتی، نظم‌پذیری، امانت‌داری، وظیفه‌شناسی، قانونمندی، سازمان‌یافتگی و پیشرفت‌گرایی در نوجوانان شده است. همچنین می‌توان گفت که نشست‌های کتاب‌خوان با محوریت ادبیات نوجوانان در تغییر مسؤولیت‌پذیری و مؤلفه‌های آن تأثیر دارد.

کوهی رستمی و همکاران (Koochi-Rostami et al. 2023) در پژوهش خود که به بررسی تأثیر عوامل جامعه‌شناختی بر عادت خواندن دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز پرداختند نشان دادند که عوامل جامعه‌شناختی مانند جنسیت، سرمایه فرهنگی و سرمایه اقتصادی بر عادت خواندن اثرگذار هستند. در نتیجه، برای ایجاد عادت به خواندن در دانشجویان، ابتدا باید علاوه بر توجه به جنسیت، به شرایط فرهنگی و اقتصادی آنها، همچون اختصاص دادن بخشی از درآمد به خرید ابزارهای فرهنگی، نگرش خانواده نسبت به خواندن، روش‌های آموزشی و تربیتی توجه ویژه‌ای شود تا بتوان در یک شرایط مناسب فرهنگی و اقتصادی با ایجاد عادت خواندن به یکی از وظایف مهم در اصلاح برنامه‌های آموزشی با هدف تقویت مهارت‌های دانشجویان دست یافت.

اکبرزاده و همکاران (Akbarzadeh et al. 2023) به تأثیر استفاده از منابع اطلاعاتی دیجیتال هنرهای نمایشی در پیوند دادن کودکان شهرستان کاشان با مطالعه و کتابخوانی پرداختند. یافته‌ها نشان داد که کودکان بین هفت تا ۱۰ سال به قصه‌گویی نمایشی گرایش و تمایل بیشتری دارند، همچنین نتایج پژوهش نشان داد که هر سه روش دیجیتال قصه‌گویی، کتابخوانی و نمایش فیلم می‌توانند روش‌های مؤثری برای افزایش انگیزش و علاقه‌مندی کودکان هفت تا ۱۱ سال به مطالعه باشند، اگرچه روش قصه‌گویی، اثربخشی بیشتری دارد. در مجموع هر سه روش برای کودکان موجب علاقه‌مند نمودن کودک به کتابخانه می‌شود به همین دلیل کودکانی که در جلسات دیجیتالی قصه‌گویی نمایشی، کتابخوانی و نمایش فیلم حضور می‌یابند بیشتر به کتابخانه و مطالعه علاقه پیدا می‌کنند.

سلطانی (Soltani, 2021) به بررسی کارکرد تعلیمی فانتزی در داستان‌های کودکان و نوجوانان پرداخت این پژوهش به شیوه توصیفی تحلیلی در پی آن است که اثبات کند که ژانر فانتزی نیز همانند داستان‌های غیرفانتزی می‌تواند نقش مؤثری در تعلیم و تربیت کودکان و نوجوانان داشته باشد و بر همین اساس توجه مؤلفان کتاب‌های درسی دانش‌آموزان به این مسئله جلب شود. یاری و همکاران (Yari et al. 2021) به شناسایی مؤلفه‌های رفتار انتخاب منابع اطلاعاتی کاربران کتابخانه‌های عمومی پرداختند پژوهش با رویکرد کیفی و به‌روش فراترکیب با استفاده از روش هفت‌مرحله‌ای سندلوسکی و باروسو انجام شد. در مجموع، ۱۷۶ کد در ۲۶ مفهوم و پنج مقوله اصلی که شامل عوامل مرتبط با کاربر، عوامل مرتبط با کتاب، عوامل مرتبط با کتابخانه، موانع و محدودیت‌ها، و توصیه‌ها و تولیدات نمایشی از آثار شدند. رفتار انتخاب منابع اطلاعاتی کاربران کتابخانه‌های عمومی گویای پیچیدگی و تأثیرپذیری این رفتار از عوامل گسترده و متعددی شامل تفاوت‌های فردی، ویژگی‌های ظاهری و محتوایی کتاب و عوامل محیطی است.

عرب‌شیبانی و همکاران (Arab-Shibani et al. 2018) در پژوهشی به تحلیل محتوایی شخصیت‌پردازی در رمان‌های پر فروش دهه ۱۳۸۰ پرداختند. یافته‌ها نشان داد که شخصیت‌های اصلی بیشتر این رمان‌ها با مسائل و مشکلات مشابهی نظیر فقر، بیماری، مرگ عزیزان و بیماری‌های روحی و ... روبه‌رو بودند و پایان تلخی داشتند؛ فقط زندگی ۴۰ درصد از شخصیت‌ها تا آخر ادامه یافت و ۲۲ درصد در طول داستان مجبور به ترک زندگی مشترک خود شدند. ۱۱ درصد از رمان‌ها نیز در خلال داستان به حیات قهرمان خاتمه دادند. قهرمانان ۱۱ درصد از رمان، در انتهای داستان به جنون و سایر بیماری‌های روانی مبتلا شده‌اند. علی‌رغم نکات مثبت رمان‌ها، بیشتر رمان‌های پر فروش فضایی غم‌آلود، سیاه و متفاوت با واقعیت را به تصویر می‌کشند. شخصیت‌های اصلی در بیشتر رمان‌ها یا به‌طور طبیعی از دنیا می‌روند یا اقدام به خودکشی می‌کنند. یاری و ل (Yari & Ojaghi, 2016) پژوهشی با عنوان «شناخت عوامل اثرگذار بر خواندن لذت‌بخش» با هدف شناسایی دیدگاه کتابداران و اعضای کتابخانه‌های عمومی شهر کرمانشاه در خصوص عوامل اثرگذار بر خواندن لذت‌بخش انجام دادند. این پژوهش با رویکرد روش‌شناختی کیفی و روش پژوهش تحلیل محتوا با استفاده از مصاحبه با ۳۳ نفر از کتابداران و اعضای کتابخانه‌های عمومی شهر کرمانشاه در پاییز سال ۱۳۹۵ صورت گرفت. تحلیل داده‌ها منجر به استخراج دو مقوله اصلی عوامل درونی و بیرونی شد. نتایج نشان می‌دهد حصول خواندن لذت‌بخش اگرچه بستگی به خصوصیات درونی (موضوعات مورد علاقه، خودانگیزگی و اختیار، انگاره‌های خواندن، انگیزه‌ها، نیاز و هدف، پیش‌داشته‌ها، احساسات، کاربردنگری، شناخت، ارتباط و تعامل و پیوند) و شخصیتی افراد دارد؛ اما در این میان عوامل بیرونی (در موضوع نهادها شامل زیرموضوعات خانواده، نظام آموزشی، کتابخانه‌ها، خلق‌کنندگان محتوا، توزیع‌کنندگان محتوا، رسانه‌ها و در موضوع شرایط و امکانات شامل زیرموضوعات موضوع مطالعاتی، زمان، مکان و محمل‌های خواندن) نیز اثرگذارند. بنابراین، در ایجاد خواندن لذت‌بخش، فرد در یک سمت و عواملی نظیر خانواده، نظام آموزشی، کتابخانه‌ها و نظایر آن در سمت دیگر قرار دارند که هماهنگی و تلاش مشترک همه آن‌ها فراهم‌کننده لذت خواندن است.

صابری و زمان‌پور (Saberi & Zamanpour, 2016) در پژوهشی با عنوان «واکاوی جاذبه‌های داستان‌های ترجمه‌شده کودک و نوجوان» با هدف مطالعه مؤلفه‌های جذابیت در داستان‌های ترجمه‌شده نوجوان دریافتند که عناصر اصلی داستان از جمله پیرنگ، شخصیت‌پردازی، صحنه‌پردازی، درونمایه و زاویه دید در داستان می‌تواند در جذب مخاطب نوجوان که در جستجوی هویت‌یابی و ارضای کنجکاو است، نقش ویژه داشته باشد.

معدنی و علم‌زاده (Madani & Almazadeh, 2015) به پژوهشی با عنوان «عوامل مؤثر در گرایش نوجوانان به خواندن داستان‌های فانتزی (با تأکید بر هری‌پاتر)» با هدف بررسی عوامل مؤثر در گرایش نوجوانان به خواندن داستان‌های فانتزی با تأکید بر هری‌پاتر پرداختند. این پژوهش با استفاده از نظریه فیش باین و آیزن انجام شده است. بر اساس نتایج پژوهش، تمایلات رفتاری (نیت خواندن) بیشتر پاسخ‌گویان به خواندن داستان‌های فانتزی و هری‌پاتر مطلوب بوده است. روابط بین متغیرها نشان داد که همبستگی ضعیفی بین متغیرهای ارتباطات جمعی و تبلیغات، رفتار قبلی، کنترل رفتاری ادراک شده، انتظارات دیگران و انگیزه پیروی از انتظارات دیگران با متغیر نیت خواندن وجود دارد. همچنین بین متغیرهای ارزیابی فایده، انتظار فایده و ویژگی داستان‌های هری‌پاتر با متغیر نیت خواندن همبستگی متوسطی وجود دارد؛ از بین متغیرهای زمینه‌ای سن، جنسیت، مقطع تحصیلی و معدل، تنها متغیر مقطع تحصیلی دارای همبستگی ضعیفی با متغیر نیت خواندن است. بین نیت خواندن و رفتار خواندن داستان‌های فانتزی همبستگی قوی و محکمی وجود دارد.

حریری و کرکوتی (Hariri & Karkouti, 2015) در پژوهشی با عنوان «علل گرایش به مطالعه کتاب‌های روان‌شناسی عامه‌پسند مطالعه موردی: کتابخانه‌های سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران» با هدف تبیین علل گرایش به مطالعه کتاب‌های روان‌شناسی عامه‌پسند و بررسی سودمندی این منابع پرداختند. یافته‌ها نشان داد که گرایش به کتاب‌های روان‌شناسی عامه‌پسند از هر دو دسته علل اجتماعی و فردی است. مهم‌ترین علت فردی مطالعه کتاب‌های روان‌شناسی عامه‌پسند در بین مراجعه‌کنندگان این پژوهش، پرکردن اوقات فراغت بیان شده است. بر اساس نتایج پژوهش، مهم‌ترین عامل اجتماعی مطالعه کتاب‌های روان‌شناسی عامه‌پسند، مطالعه این‌گونه کتاب‌ها از سوی خانواده است. تأثیرپذیری افراد از محیط خانواده امری تأییدشده در حوزه علم رفتار است و به نظر می‌رسد در زمینه رفتارهای مطالعه نیز این تأثیر و الگوپذیری وجود دارد و گرایش‌های مطالعاتی افراد در محیط خانواده شکل می‌گیرد. دومین عامل اجتماعی مطالعه کتاب‌های روان‌شناسی عامه‌پسند مربوط به آشنایی از طریق برنامه‌های روان‌شناسی تلویزیون و دیگر رسانه‌های جمعی بود. بر اساس نتایج آزمون فرضیه پژوهش، عوامل اجتماعی بیش از عوامل فردی در گرایش به مطالعه کتاب‌های روان‌شناسی عامه‌پسند تأثیر دارد.

در بررسی پیشنهادی خارجی مواردی که بیشترین ارتباط را داشته‌اند در ادامه ذکر شده‌اند. سیومینن (Suominen, 2024) به بررسی عوامل تعیین‌کننده برای امانت گرفتن از کتابخانه‌های عمومی در منطقه هلسینکی فنلاند پرداخت. نتایج نشان داد که باتوجه به اینکه فنلاندی‌ها به‌شدت از کتابخانه‌های عمومی استفاده می‌کنند؛ اهمیت آگاهی عمومی از رمان در تعیین تقاضای نقش مهمی دارد. رمان‌های پر فروش به‌طور گسترده اطلاع‌رسانی می‌شوند و در نقد روزنامه‌ها و مجلات با تیراژ وسیع در ایجاد آگاهی بسیار مهم است که تأثیر دوگانه دارد: که هم تقاضای خرید و هم تقاضای امانت را افزایش می‌دهد. سیومینن (Suominen, 2023) در پژوهشی دیگر به ارزیابی ژانر رمان‌ها بر امانت گرفتن آن‌ها پرداخت که نتایج نشان داد که با گذشت زمان تقاضا برای امانت همه کتاب‌ها کاهش می‌یابند. بنابراین، به نظر نمی‌رسد ژانر رمان عامل مهمی در امانت گرفتن از کتابخانه‌های عمومی باشد، در حالی که سایر عوامل تعیین‌کننده، کنترل شده بودند. قیمت خرده‌فروشی تأثیر مثبتی بر امانت‌گیری دارد و کتاب‌های

گران قیمت بیشتر امانت گرفته می‌شوند و مشتریان کتابخانه‌ها حاضرند منتظر بمانند تا بتوانند رمان را امانت بگیرند و رمان را خریداری نمی‌کنند. کشش قیمتی مثبت کوچک اما همچنان قابل توجه است.

ویتلا (Vitella, 2022) در پژوهش خود چگونگی استفاده کتابخانه‌های عمومی از رمان‌های گرافیکی و مجموعه‌های کمیک برای تقویت جوامع کتابخوان را مورد بررسی قرار دادند. کمیک‌ها رسانه‌ای غنی هستند که در دهه گذشته و پس از آن شاهد افزایش حمایت خوانندگان بوده‌اند و جامعه کمیک‌خوانی متنوع است. کتابخانه‌های عمومی می‌توانند بیشتر از نمایش فیلم‌های ابرقهرمانی یا دیگر برنامه‌های کمیک سطحی که ارزش کمی به تجربه کمیک‌خوانی اضافه می‌کنند، انجام دهند. از طریق مشارکت بیرونی با مدارس و سایر مؤسسات، کتابخانه‌های عمومی می‌توانند از طرح‌های سواد بصری مانند «باشگاه کتاب‌های مصور TLCPL» برای ارتباط با جامعه کمیک‌خوانی حمایت کرده و از آن‌ها الگوبرداری کنند. جاکوبی و ادلفسن (Jacoby & Edlefsen, 2020) در مورد نحوه انتخاب کتاب در میان ۶۱ کودک پیش دبستانی در ایالات متحده آمریکا پژوهش انجام دادند. کودکانی که در این پژوهش شرکت کردند مورد مصاحبه و مشاهده قرار گرفتند و یافته‌ها نشان داد که همه کودکان کتاب‌هایی را که شخصیت‌های محبوب کارتون روی جلد آن‌ها بود یا با شخصیت روی جلد آشنایی داشتند با تمایل و ذوق بیشتری انتخاب کردند. تیلور و همکاران (Taylor et al. 2019) در مطالعه‌ای نحوه تعامل دانش‌آموزان کلاس ششم ایالت‌های غرب آمریکا را با مجموعه داستان و درک معلمانشان از انتخاب کتاب توسط آن‌ها بررسی کردند. داده‌ها شامل مشاهده و ضبط ویدئویی از فعالیت مروری ۱۶ دانش‌آموز کلاس ششم در چهار زمان مختلف بود، مصاحبه با هشت دانش‌آموز و پاسخ‌های نظرسنجی از هشت معلم کلاس است. یافته‌ها نشان داد که دانش‌آموزان از دانش قبلی خود در مورد ژانر داستان برای انتخاب کتاب استفاده می‌کردند، مرور با دوستان خود را ترجیح می‌دادند و احتمال بیشتری داشت که کتاب را ترک کنند، و تمایل داشتند ژانرها را حتی زمانی که با یک ژانر خاص به کتابخانه می‌آمدند مرور کنند. معلمان کلاس، ژانرسازی را وسیله‌ای برای حمایت از دانش‌آموزان به‌عنوان خوانندگان می‌دانستند و از اینکه سازمان کتابخانه اهداف درسی آن‌ها را در مورد آموزش مفهوم ژانر تقویت می‌کرد، قدرانی می‌کردند.

لی و همکاران (Lee et al. 2017) در پژوهشی با عنوان به سوی درک کشش‌های متقابل رسانه‌ها برای مشاوره خوانندگان با هدف درک اینکه چه نوع کشش‌هایی در هنگام انتخاب رسانه برای مصرف مهم است، پرداختند. پژوهش آن‌ها در دو مرحله «تحلیل دامنه و مطالعه کاربر» انجام شد. مرحله اول بر تحلیل دامنه بر مبنای بررسی ادبیات موجود و مشورت با متخصصین دامنه تمرکز داشت و با بررسی ادبیات موجود در حوزه‌های مختلف، از جمله علم اطلاعات و دانش‌شناسی، روان‌شناسی، بازاریابی و مطالعات رسانه‌ای آغاز شد. در این مرحله، همچنین منابع آنلاین، از جمله، وبسایت‌ها، کتابشناسی‌ها، شاخص‌ها و پایگاه‌های داده‌ای شناسایی و بررسی شد که بر اساس تجزیه و تحلیل این منابع، ۱۹ عنصر کشش را شناسایی و استخراج کردند. در مرحله دوم، با ۳۰ شرکت‌کننده مصاحبه صورت گرفت که به‌طور فعال از چند نوع رسانه استفاده می‌کنند تا درک کنند چه نوع کشش‌هایی در هنگام انتخاب رسانه برای مصرف آن‌ها مهم است که در انتها پنج نوع کشش را که کاربران برای انتخاب رسانه‌های مورد نظر خود بیشتر استفاده می‌کردند را مشخص کردند که عبارتند از: خلق و خوی یا حالت، زمینه، صحنه‌پردازی، پیچیدگی، و شخصیت‌پردازی. دالی (Dali, 2014) در مقاله‌ای با عنوان «از کشش کتاب تا کشش خواندن: بازتعریف مفهوم کشش در مشاوره خوانندگان» با مطالعه رفتار خوانندگان مهاجر در کتابخانه‌های عمومی به این نتیجه رسید که رویکرد موجود که عموماً بر اساس نظرات جویس جی. ساریکس شکل گرفته است، برای پاسخ‌گویی به طیف خاصی از مخاطبان کافی نیست، او معتقد است که کشش خواندن در عین حال که عناصر کشش کتاب (ضربانگ، شخصیت، خط داستان و استخوان‌بندی) را در خود دارد، عناصر بیشتری نیز دارد که بر مبنای محوریت خواننده شکل می‌گیرند و عبارتند از: ۱. کنجکاوی؛ ۲. موقعیت شخصی، نیازها و حال‌وهوای خواننده در آن لحظه؛ ۳. توصیه دوستان و متخصصان؛ ۴. محبوبیت کلی نویسنده، عنوان و کل مجموعه.

میکونن و وکاری (Mikkonen & Vakkari, 2012) در پژوهشی با عنوان «فنون جستجوی خوانندگان برای دسترسی به کتاب‌ها در کتابخانه‌های عمومی» با هدف بررسی محبوبیت فنون جستجوی عمده کتاب‌های داستان در کتابخانه‌های عمومی، به بررسی روش‌های دسترسی به رمان در بین خوانندگان بزرگسال فنلاندی پرداختند. آن‌ها به این نتیجه رسیدند که ۵۷ درصد خوانندگان، اغلب از کتاب‌های شناخته شده یا جستجوی نام نویسنده استفاده می‌کنند و ۲۹ درصد آن‌ها از کتاب‌های موجود در قفسه استفاده می‌کنند و مابقی از فهرستگان کتابخانه استفاده می‌کنند.

روش پژوهش

پژوهش حاضر بر اساس هدف، از نوع کاربردی است و برحسب روش، پیمایشی است. جامعه آماری شامل کاربران کتابخانه عمومی پیروزی شهر تهران است که شامل ۲۳۷۹ نفر مرد و ۲۷۳۹ نفر زن که مجموعاً ۵۱۱۸ عضو فعال کتابخانه هستند. دلیل انتخاب کتابخانه عمومی پیروزی به‌عنوان جامعه آماری پژوهش حاضر، بالابودن در سه عامل تعداد عضویت، تعداد منابع و تعداد امانت کتابخانه مذکور است (قابل ذکر است که کتابخانه پارک شهر به دلیل تعمیرات در این پژوهش نادیده گرفته شده است). در این پژوهش، از روش نمونه‌گیری غیرتصادفی هدفمند استفاده شده است. حجم نمونه نیز با فرمول کوکران ۳۵۷ نفر محاسبه شده است.

گردآوری اطلاعات، به روش مطالعه اسنادی (کتابخانه‌ای) و پیمایشی انجام شد. از مطالعه اسنادی برای مرور مبانی نظری و دستیابی به چارچوب اولیه پژوهش و مدل مفهومی، با استفاده از کتاب‌ها، مقاله‌های معتبر در پایگاه‌های اطلاعاتی داخلی و خارجی به‌منظور استخراج و جمع‌آوری اطلاعات اولیه به ویژه در تدوین پرسش‌نامه استفاده شد. در روش پیمایشی نیز از پرسش‌نامه محقق‌ساخته‌ای استفاده شد که با مطالعه مبانی نظری و سایر پژوهش‌های انجام شده در این حوزه طراحی و میان کاربران کتابخانه عمومی پیروزی شهر تهران به صورت چاپی و حضوری که شامل ۴۳ پرسش بود، در فاصله زمانی یک هفته‌ای توزیع شد. به‌منظور بررسی روایی محتوایی، سؤالات پرسش‌نامه‌های پژوهش حاضر در اختیار متخصصان رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی قرار گرفت و اصلاحات لازم انجام شد. نظر به اینکه پرسش‌نامه پژوهش حاضر به صورت طیف لیکرت طراحی شده و در واقع، از نوع نگرش‌سنج است، به همین جهت مناسب‌ترین روش برای محاسبه اعتبار، ضریب آلفای کرونباخ است. در این پژوهش برای سنجش پایایی، همه پرسش‌نامه‌ها در میان اعضای جامعه آماری توزیع و توسط آن‌ها تکمیل شد و سپس داده‌ها وارد نرم‌افزار اس.پی.اس.اس گردید و آلفای کرونباخ محاسبه شد که ۰/۷۰۸ بود. از آنجا که این عدد از ۰/۷ بیشتر است، نشان می‌دهد که آزمون از پایایی قابل قبولی برخوردار است.

در پژوهش حاضر، ابتدا از شاخص‌های آمار توصیفی شامل جداول توصیفی جهت توصیف داده‌ها و آزمون‌های آماری مناسب استفاده شده است. جهت تجزیه و تحلیل و نمره‌گذاری پرسش‌نامه پژوهش حاضر و مؤلفه‌های آن و تبدیل پاسخ‌های کیفی به مقادیر کمی از روش وزن‌دهی استفاده شد. بدین معنا که با محاسبه میانگین مربوط به هر پرسش، امتیاز هر یک از پرسش‌ها مشخص شد و همان‌طور که در فرمول زیر مشخص شده است، با تعیین فراوانی پاسخ‌های مربوط به هر کدام از گزینه‌ها و تعیین امتیاز مربوط به هر گزینه (خیلی کم = ۱، کم = ۲، نه کم نه زیاد = ۳، زیاد = ۴، خیلی زیاد = ۵) امتیاز هر کدام از پرسش‌ها مشخص شد. در ابتدا با توجه به اینکه داده‌های هریک از متغیرها و ابعاد آن پیوسته است، به‌منظور بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف استفاده شده است. چون همه مؤلفه‌های متغیر مورد مطالعه غیرنرمال بودند از آزمون‌های ناپارامتریک استفاده شده است. محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی، محاسبه پایایی، اجرای آزمون کلموگروف-اسمیرنوف، آزمون من-ویتنی و آزمون کروسکال-والیس توسط نرم‌افزار اس.پی.اس.اس (نسخه ۲۵) استفاده شد.

یافته‌ها

وضعیت و ترکیب جنسیت نمونه آماری مورد مطالعه در پژوهش حاضر در جدول ۱ خلاصه شده است. همان‌طور که در این جدول ملاحظه می‌شود، در مجموع از ۳۵۷ نفر از کلیه کاربران کتابخانه عمومی پیروزی شهر تهران که به پرسش‌ها پرسش‌نامه پاسخ دادند، ۱۹۹ نفر زن و ۱۵۸ نفر مرد هستند.

جدول ۱. توزیع فراوانی جنسیت پاسخ‌دهندگان

طبقه	فراوانی نسبی	درصد نسبی
مرد	۱۵۸	۴۴/۳
زن	۱۹۹	۵۵/۷

پراکندگی سن اعضای نمونه آماری پژوهش حاضر در جدول ۲ خلاصه شده است. در مجموع از ۳۵۷ نفر پاسخ‌دهنده، ۶۰ نفر کمتر از ۲۰ سال، ۱۸۷ نفر ۲۱ تا ۳۰ سال، ۶۷ نفر ۳۱ تا ۴۰ سال، ۲۳ نفر ۴۱ تا ۵۰ سال و ۲۰ نفر بالای ۵۰ سال سن داشتند.

جدول ۲. توزیع فراوانی سن پاسخ‌دهندگان

سن	کمتر از ۲۰ سال	۲۱-۳۰ سال	۳۱-۴۰ سال	۴۱-۵۰ سال	بالای ۵۰ سال
فراوانی نسبی	۶۰	۱۸۷	۶۷	۲۳	۲۰
درصد نسبی	۱۶/۸	۵۲/۴	۱۸/۸	۶/۴	۵/۶

پراکندگی مدرک تحصیلی اعضای نمونه آماری پژوهش حاضر در جدول ۳ خلاصه شده است. در مجموع از ۳۵۷ نفر پاسخ‌دهنده، نه نفر سیکل، ۷۴ نفر دیپلم، ۴۷ نفر فوق دیپلم، ۱۰۰ نفر کارشناسی، ۱۱۱ نفر کارشناسی ارشد، ۱۶ نفر دارای مدرک دکتری بودند.

جدول ۳. توزیع فراوانی مدرک تحصیلی پاسخ‌دهندگان

متغیر	طبقه	فراوانی نسبی	درصد نسبی	طبقه	فراوانی نسبی	درصد نسبی
سطح تحصیلات	سیکل	۹	۲/۵	کارشناسی	۱۰۰	۲۸

۳۱/۱	۱۱۱	کارشناسی ارشد	۲۰/۷	۷۴	دیپلم
۴/۵	۱۶	دکتری	۱۳/۲	۴۷	فوق دیپلم

نمرات ابعاد پرسش‌نامه در جدول ۴ نشان داده شده است. با توجه به جدول زیر بعد سبک دارای بالاترین میانگین و بعد ضرابهنگ دارای پایین‌ترین میانگین بود.

جدول ۴. میانگین و انحراف معیار و وضعیت ابعاد پرسش‌نامه

ابعاد	انحراف معیار \pm میانگین	وضعیت
شخصیت‌پردازی	۳/۳۶ \pm ۰/۳۷۴	نسبتاً مطلوب
ضرابهنگ	۲/۸۱ \pm ۰/۴۹۶	نسبتاً مطلوب
طرح داستان	۳/۵۷ \pm ۰/۴۶۵	نسبتاً مطلوب
چارچوب‌بندی	۳/۵۶ \pm ۰/۳۶۶	نسبتاً مطلوب
سبک	۴/۲۹ \pm ۰/۸۵۴	مطلوب
لحن	۴/۲۸ \pm ۰/۸۱۱	مطلوب
محبوبیت نویسنده	۳/۱۵ \pm ۰/۹۰۷	نسبتاً مطلوب
محبوبیت عنوان کتاب	۳/۴۵ \pm ۰/۹۷۵	نسبتاً مطلوب
کنجکاوی	۴/۲۵ \pm ۰/۸۴۱	مطلوب
توصیه دوستان و متخصصان	۳/۳۹ \pm ۰/۷۲۷	نسبتاً مطلوب
حال‌وهوا (خلق‌و‌خو)	۴/۰۹ \pm ۰/۹۴۹	مطلوب

پرسش‌ها مربوط به محتوای کتاب

۱. شخصیت‌پردازی در کتاب‌های داستانی عامه‌پسند به چه صورتی است؟

نمرات مؤلفه شخصیت‌پردازی در پرسش‌نامه پژوهش حاضر در جدول ۵ نشان داده شده است. با توجه به طیف سه سطحی بازرگان و همکاران (Bazargan et al. 2007) و یافته‌های جدول بالا می‌توان ارزیابی کرد که میزان موافقت در بخش مؤلفه شخصیت‌پردازی در سطح نسبتاً مطلوب قرار دارد.

جدول ۵. میانگین و وضعیت بعد شخصیت‌پردازی

گویه	توزیع فراوانی خیلی زیاد زیاد نه کم، نه زیاد کم خیلی کم میانگین وضعیت					
دوست دارم تمرکز کتاب داستان بر یک شخصیت باشد.	۴۰	۷۷	۱۲۹	۸۱	۳۰	۳/۰۴ نسبتاً مطلوب
دوست دارم تمرکز کتاب داستان بر چند شخصیت باشد.	۵۸	۱۳۶	۸۴	۶۰	۱۹	۳/۴۳ نسبتاً مطلوب
دوست دارم داستان روایت نزاع و درگیری بین قهرمان و ضدقهرمان باشد.	۴۴	۱۱۶	۱۰۲	۵۸	۳۷	۳/۲۰ نسبتاً مطلوب
دوست دارم داستانی که می‌خوانم دارای شخصیت‌های واقعی (باورپذیر) باشد.	۴۱/۷	۱۴۹	۱۴۱	۲۵	۴	۴/۱۳ مطلوب
دوست دارم شخصیت‌های داستان ایستا باشند و تا پایان آن بدون تغییر باشند.	۲۳	۵۲	۱۰۱	۱۱۴	۶۷	۲/۵۷ نامطلوب
دوست دارم شخصیت‌های داستان پویا باشند و در پایان آن تغییر کرده باشند.	۲۲/۱	۷۹	۱۵۷	۳۹	۱۱	۳/۷۱ مطلوب
دوست دارم راوی داستان مستقیم و صریح بگوید که شخصیت‌ها چه ویژگی‌هایی دارند.	۴۰	۸۷	۸۴	۱۰۶	۴۰	۲/۹۴ نسبتاً مطلوب
دوست دارم ویژگی‌های شخصیت‌های داستان را خودم کشف کنم.	۲۶/۱	۹۳	۱۴۵	۶۹	۱۳	۳/۷۵ مطلوب
دوست دارم با شخصیت‌های داستان برای خودم داستانی بسازم (همذات‌پنداری).	۲۴/۴	۸۷	۱۵۲	۶۱	۲۱	۳/۶۹ مطلوب
دوست دارم راوی داستانی که می‌خوانم شخصیت اصلی داستان باشد.	۱۸/۵	۶۶	۱۲۸	۹۷	۱۶	۳/۴۹ نسبتاً مطلوب
دوست دارم راوی داستانی که می‌خوانم دانای کل (سوم شخص) باشد.	۴۰	۶۷	۱۲۱	۱۰۲	۲۷	۲/۹۷ نسبتاً مطلوب

۲. ضرباهنگ‌های مؤثر در امانت کتاب‌های داستانی عامه‌پسند در میان کاربران چیست؟

نمرات مؤلفه ضرباهنگ در پرسش‌نامه پژوهش حاضر در جدول ۶ نشان داده شده است. با توجه به طیف سه سطحی بازرگان و همکاران (Bazargan et al. 2007) و یافته‌های جدول بالا می‌توان ارزیابی کرد که میزان موافقت در بخش مؤلفه ضرباهنگ در سطح نسبتاً مطلوب قرار دارد.

جدول ۶. میانگین و وضعیت بعد ضرباهنگ

گویه	توزیع فراوانی	خیلی زیاد	زیاد	نه کم، نه زیاد	کم	خیلی کم	میانگین	وضعیت
دوست دارم سرعت حرکت (ضرباهنگ) داستان تند و سریع باشد.	فراوانی	۸۳	۱۲۵	۱۰۱	۴۰	۸	۳/۶۵	نسبتاً مطلوب
	درصد	۲۳/۲	۳۵	۲۸/۳	۱۱/۲	۲/۲		
دوست دارم سرعت حرکت (ضرباهنگ) داستان میانه و متوسط باشد.	فراوانی	۱۹	۷۱	۱۳۴	۱۰۹	۲۴	۲/۸۶	نسبتاً مطلوب
	درصد	۵/۳	۱۹/۹	۳۷/۵	۳۰/۵	۶/۷		
دوست دارم سرعت حرکت (ضرباهنگ) داستان کند و آهسته باشد.	فراوانی	۸	۲۰	۶۰	۱۱۳	۱۵۶	۱/۹۱	نامطلوب
	درصد	۲/۲	۵/۶	۱۶/۸	۳۱/۷	۴۳/۷		

۳. طرح داستان در کتاب‌های داستانی عامه‌پسند به چه صورت است؟

نمرات مؤلفه طرح داستان در پرسش‌نامه پژوهش حاضر در جدول ۷ نشان داده شده است. با توجه به طیف سه سطحی بازرگان و همکاران (Bazargan et al. 2007) و یافته‌های جدول بالا می‌توان ارزیابی کرد که میزان موافقت در بخش مؤلفه طرح داستان در سطح نسبتاً مطلوب قرار دارد.

جدول ۷. میانگین و وضعیت بعد طرح داستان

گویه	توزیع فراوانی	خیلی زیاد	زیاد	نه کم، نه زیاد	کم	خیلی کم	میانگین	وضعیت
در انتخاب کتاب داستان، طرح (پیرنگ) برایم مهم است.	فراوانی	۹۸	۱۶۱	۶۴	۲۹	۵	۳/۸۹	مطلوب
	درصد	۲۷/۵	۴۵/۱	۱۷/۹	۸/۱	۱/۴		
دوست دارم داستانی که می‌خوانم طرح پیچیده و ساختگی (طرح بسته) داشته باشد.	فراوانی	۵۸	۱۴۸	۸۵	۴۲	۲۴	۳/۴۸	نسبتاً مطلوب
	درصد	۱۶/۲	۴۱/۵	۲۳/۸	۱۱/۸	۶/۷		
دوست دارم داستانی که می‌خوانم طرح ساده و طبیعی (طرح باز) داشته باشد.	فراوانی	۳۴	۸۳	۹۳	۱۰۱	۴۶	۲/۸۸	نسبتاً مطلوب
	درصد	۹/۵	۲۳/۲	۲۶/۱	۲۸/۳	۱۲/۹		
دوست دارم داستانی که می‌خوانم گره‌افکنی نقطه اوج، و گره‌گشایی داشته باشد.	فراوانی	۱۱۰	۱۷۸	۵۱	۱۳	۵	۴/۰۵	مطلوب
	درصد	۳۰/۸	۴۹/۹	۱۴/۳	۳/۶	۱/۴		

۴. چارچوب‌بندی کتاب‌های داستانی عامه‌پسند به چه صورت است؟

نمرات مؤلفه چارچوب‌بندی در پرسش‌نامه پژوهش حاضر در جدول ۸ نشان داده شده است. با توجه به طیف سه سطحی بازرگان و همکاران (Bazargan et al. 2007) و یافته‌های جدول بالا می‌توان ارزیابی کرد که میزان موافقت در بخش مؤلفه چارچوب‌بندی در سطح نسبتاً مطلوب قرار دارد.

جدول ۸. میانگین و وضعیت بعد چارچوب‌بندی

گویه	توزیع فراوانی	خیلی زیاد	زیاد	نه کم، نه زیاد	کم	خیلی کم	میانگین	وضعیت
در انتخاب کتاب داستان، صحنه‌پردازی (توصیف زمان و مکان) داستان برایم مهم است.	فراوانی	۱۴۱	۱۴۸	۴۱	۲۰	۷	۴/۱۰	مطلوب
	درصد	۳۹/۵	۴۱/۵	۱۱/۵	۵/۶	۲		
دوست دارم زمان وقوع داستان در گذشته باشد.	فراوانی	۶۰	۹۳	۱۲۵	۵۹	۲۰	۳/۳۱	نسبتاً مطلوب
	درصد	۱۶/۸	۲۶/۱	۳۵	۱۶/۵	۵/۶		
دوست دارم زمان وقوع داستان در حال باشد.	فراوانی	۳۱	۷۵	۱۹۶	۴۵	۱۰	۳/۲۰	نسبتاً مطلوب
	درصد	۸/۷	۲۱	۵۴/۹	۱۲/۶	۲/۸		
دوست دارم زمان وقوع داستان در آینده باشد.	فراوانی	۶۲	۵۷	۱۲۲	۸۷	۲۹	۳/۱۰	نسبتاً مطلوب
	درصد	۱۷/۴	۱۶	۳۴/۲	۲۴/۴	۸/۱		
دوست دارم مکان وقوع داستان محلی و منطقه‌ای (ناحیه خاصی از ایران) باشد.	فراوانی	۳۷	۹۱	۱۳۵	۶۱	۳۳	۳/۱۱	نسبتاً مطلوب
	درصد	۱۰/۴	۲۵/۵	۳۷/۸	۱۷/۱	۹/۲		
دوست دارم مکان وقوع داستان ملی و کشوری (ایران) باشد.	فراوانی	۲۶	۹۸	۱۵۳	۵۳	۲۷	۳/۱۲	نسبتاً مطلوب
	درصد	۷/۳	۲۷/۵	۴۲/۹	۱۴/۸	۷/۶		
دوست دارم مکان وقوع داستان بین‌المللی (خارج از ایران) باشد.	فراوانی	۹۲	۶۸	۱۱۵	۵۸	۲۴	۳/۴۰	نسبتاً مطلوب
	درصد	۲۵/۸	۱۹	۳۲/۲	۱۶/۲	۶/۷		
دوست دارم صحنه‌پردازی به‌گونه‌ای باشد که حال‌وهوای	فراوانی	۹۷	۱۷۹	۶۴	۱۴	۳	۳/۹۸	مطلوب
	درصد	۲۷/۵	۴۹/۹	۱۸/۳	۳/۶	۱/۴		

گویه	توزیع فراوانی	خیلی زیاد	زیاد	نه کم، نه زیاد	کم	خیلی کم	میانگین	وضعیت
عاطفی محیط را منتقل کند.	درصد	۲۷/۲	۵۰/۱	۱۷/۹	۳/۹	۰/۸		
در انتخاب کتاب داستان، حس داستان (شاد، غمناک، صلح‌آمیز، کودکانه، و ...) برایم مهم است.	فراوانی	۱۳۵	۱۷۲	۳۲	۱۴	۴	۴/۱۷	مطلوب
در انتخاب کتاب داستان، جو داستان (ابهام‌آمیز، شوم، مخاطره‌آمیز، خیالی، و ...) برایم مهم است.	درصد	۳۷/۸	۴۸/۲	۹	۳/۹	۱/۱		
	فراوانی	۱۲۶	۱۸۱	۳۵	۱۲	۳	۴/۱۶	مطلوب
	درصد	۳۵/۳	۵۰/۷	۹/۸	۳/۴	۰/۸		

۵. سبک کتاب‌های داستانی عامه‌پسند تا چه میزان برای کاربران دارای اهمیت است؟

نمرات مؤلفه سبک در پرسش‌نامه پژوهش حاضر در جدول ۹ نشان داده شده است. با توجه به طیف سه سطحی بازرگان و همکاران (Bazargan et al. 2007) و یافته‌های جدول بالا می‌توان ارزیابی کرد که میزان موافقت در بخش مؤلفه لحن در سطح مطلوب قرار دارد.

جدول ۹. میانگین و وضعیت بعد سبک

گویه	توزیع فراوانی	خیلی زیاد	زیاد	نه کم، نه زیاد	کم	خیلی کم	میانگین	وضعیت
در انتخاب کتاب داستان، سبک نوشتاری نویسنده آن برایم مهم است.	فراوانی	۱۷۴	۱۳۴	۳۳	۱۲	۴	۴/۲۹	مطلوب
	درصد	۴۸/۷	۳۷/۵	۹/۲	۳/۴	۱/۱		

۶. لحن کتاب‌های داستانی عامه‌پسند تا چه میزان برای کاربران دارای اهمیت است؟

نمرات مؤلفه لحن در پرسش‌نامه پژوهش حاضر در جدول ۱۰ نشان داده شده است.

جدول ۱۰. میانگین و وضعیت بعد لحن

گویه	توزیع فراوانی	خیلی زیاد	زیاد	نه کم، نه زیاد	کم	خیلی کم	میانگین	وضعیت
در انتخاب کتاب داستان، لحن داستان (صمیمی، ساده، محاوره‌ای، فاخر، شکوهمند و ...) برایم مهم است.	فراوانی	۱۶۶	۱۴۸	۲۹	۱۱	۳	۴/۲۸	مطلوب
	درصد	۴۶/۵	۴۱/۵	۸/۱	۳/۱	۰/۸		

پرسش‌های مربوط به خواننده:

۱. محبوبیت نویسنده تا چه میزان در امانت کتاب‌های داستانی عامه‌پسند در میان کاربران کتابخانه دارای اهمیت است؟

نمرات مؤلفه محبوبیت نویسنده در پرسش‌نامه پژوهش حاضر در جدول ۱۱ نشان داده شده است. با توجه به طیف سه سطحی بازرگان و همکاران (Bazargan et al. 2007) و یافته‌های جدول بالا می‌توان ارزیابی کرد که میزان موافقت در بخش مؤلفه محبوبیت نویسنده در سطح نسبتاً مطلوب قرار دارد.

جدول ۱۱. میانگین و وضعیت بعد محبوبیت نویسنده

گویه	توزیع فراوانی	خیلی زیاد	زیاد	نه کم، نه زیاد	کم	خیلی کم	میانگین	وضعیت
در انتخاب کتاب داستان، محبوبیت نویسنده برایم مهم است.	فراوانی	۱۰۲	۹۹	۹۲	۳۷	۲۷	۳/۵۹	نسبتاً مطلوب
	درصد	۲۸/۶	۲۷/۷	۲۵/۸	۱۰/۴	۷/۶		
در انتخاب کتاب داستان، برایم مهم است که نویسنده برنده جوایز ادبی باشد.	فراوانی	۳۸	۷۵	۱۴۴	۶۳	۳۷	۳/۰۳	نسبتاً مطلوب
	درصد	۱۰/۶	۲۱	۴۰/۳	۱۷/۶	۱۰/۴		
در انتخاب کتاب داستان، محبوبیت ناشر برایم مهم است.	فراوانی	۳۲	۸۶	۱۱۸	۶۲	۵۹	۲/۹۱	نسبتاً مطلوب
	درصد	۹	۲۴/۱	۳۳/۱	۱۷/۴	۱۶/۵		
در انتخاب کتاب داستان، برایم مهم است که ناشر به‌طور تخصصی در زمینه رمان و داستان فعال باشد.	فراوانی	۳۳	۸۵	۱۴۵	۶۶	۲۸	۳/۰۸	نسبتاً مطلوب
	درصد	۹/۲	۲۳/۸	۴۰/۶	۱۸/۵	۷/۸		

۲. محبوبیت عنوان تا چه میزان در امانت کتاب‌های داستانی عامه‌پسند در میان کاربران کتابخانه دارای اهمیت است؟

نمرات مؤلفه عنوان کتاب در پرسش‌نامه پژوهش حاضر در جدول ۱۲ نشان داده شده است. با توجه به طیف سه سطحی بازرگان و همکاران (Bazargan et al. 2007) و یافته‌های جدول بالا می‌توان ارزیابی کرد که میزان موافقت در بخش مؤلفه عنوان کتاب در سطح نسبتاً مطلوب قرار دارد.

جدول ۱۲. میانگین و وضعیت بعد محبوبیت عنوان کتاب

گویه	توزیع فراوانی خیلی زیاد، زیاد، نه کم، نه زیاد، کمی، میانگین وضعیت					
	خیلی زیاد	زیاد	نه کم، نه زیاد	کمی	خیلی کم	میانگین وضعیت
در انتخاب کتاب داستان، محبوبیت کلی یک عنوان کتاب فراوانی داستانی برایم مهم است.	۶۰	۱۴۶	۹۴	۳۸	۱۹	۳/۵۳ نسبتاً مطلوب
	۱۶/۸	۴۰/۹	۲۶/۳	۱۰/۶	۵/۳	
در انتخاب کتاب داستان، پرفروش بودن آن برایم مهم است.	۶۸	۱۰۶	۱۰۸	۴۴	۳۱	۳/۳۸ نسبتاً مطلوب
	۱۹	۲۹/۷	۳۰/۳	۱۲/۳	۸/۷	

۳. کنجکاو خواننده تا چه میزان در امانت کتاب‌های داستانی عامه‌پسند تأثیرگذار است؟

نمرات مؤلفه کنجکاو در پرسش‌نامه پژوهش حاضر در جدول ۱۳ نشان داده شده است. با توجه به طیف سه سطحی بازرگان و همکاران (Bazargan et al. 2007) و یافته‌های جدول بالا می‌توان ارزیابی کرد که میزان موافقت در بخش مؤلفه کنجکاو در سطح مطلوب قرار دارد.

جدول ۱۳. میانگین و وضعیت بعد کنجکاو

گویه	توزیع فراوانی خیلی زیاد، زیاد، نه کم، نه زیاد، کمی، میانگین وضعیت					
	خیلی زیاد	زیاد	نه کم، نه زیاد	کمی	خیلی کم	میانگین وضعیت
در انتخاب کتاب داستان، کنجکاو‌های شخصی‌ام نقش مهمی دارد.	۱۶۴	۱۳۹	۳۸	۱۴	۲	۴/۲۶ مطلوب
	۴۵/۹	۳۸/۹	۱۰/۶	۳/۹	۰/۶	

۴. توصیه دوستان و متخصصان تا چه میزان در امانت کتاب‌های داستانی عامه‌پسند از سوی کاربران تأثیرگذار است؟

نمرات مؤلفه توصیه دوستان و متخصصان در پرسش‌نامه پژوهش حاضر در جدول ۱۴ نشان داده شده است. با توجه به طیف سه سطحی بازرگان و همکاران (Bazargan et al. 2007) و یافته‌های جدول بالا می‌توان ارزیابی کرد که میزان موافقت در بخش مؤلفه توصیه دوستان و متخصصان در سطح نسبتاً مطلوب قرار دارد.

جدول ۱۴. میانگین و وضعیت بعد توصیه دوستان و متخصصان

گویه	توزیع فراوانی خیلی زیاد، زیاد، نه کم، نه زیاد، کمی، میانگین وضعیت					
	خیلی زیاد	زیاد	نه کم، نه زیاد	کمی	خیلی کم	میانگین وضعیت
در انتخاب کتاب داستان، توصیه دوستانم نقش مهمی دارد.	۸۸	۱۶۳	۶۷	۲۵	۱۴	۳/۸۰ مطلوب
	۲۴/۶	۴۵/۷	۱۸/۸	۷	۳/۹	
در انتخاب کتاب داستان، تبلیغات (رادیو، تلویزیون، فضای مجازی، و ...) برایم نقش مهمی دارد.	۳۸	۹۱	۱۲۲	۶۳	۴۳	۳/۰۵ نسبتاً مطلوب
	۱۰/۶	۲۵/۵	۳۴/۲	۱۲	۱۷	
در انتخاب کتاب داستان، توصیه متخصصان برایم نقش مهمی دارد.	۶۹	۱۴۹	۸۴	۳۲	۲۳	۳/۵۸ نسبتاً مطلوب
	۱۹/۳	۴۱/۷	۲۳/۵	۹	۶/۴	
در انتخاب کتاب داستان، توصیه کتابداران کتابخانه برایم نقش مهمی دارد.	۴۹	۱۴۰	۱۰۵	۴۱	۲۲	۳/۴۲ نسبتاً مطلوب
	۱۳/۷	۳۹/۲	۲۹/۴	۱۱	۶/۲	
من از ویتترین‌های نمایش کتاب در کتابخانه، برای انتخاب داستان کمک می‌گیرم.	۲۹	۱۰۶	۱۳۳	۶۰	۲۹	۳/۱۲ نسبتاً مطلوب
	۸/۱	۲۹/۷	۳۷/۳	۱۸	۸/۱	

۵. حال‌وهوای خواننده تا چه میزان در امانت کتاب‌های داستانی عامه‌پسند تأثیرگذار است؟

نمرات مؤلفه‌های حال‌وهوا (خلق‌وخو) در پرسش‌نامه پژوهش حاضر در جدول ۱۵ نشان داده شده است. با توجه به طیف سه سطحی بازرگان و همکاران (Bazargan et al. 2007) و یافته‌های جدول بالا می‌توان ارزیابی کرد که میزان موافقت در بخش مؤلفه‌های حال‌وهوا در سطح مطلوب قرار دارد.

جدول ۱۵. میانگین و وضعیت بعد حال‌وهوا (خلق‌وخو)

گویه	توزیع فراوانی خیلی زیاد	زیاد	نه کم، نه زیاد	کم	خیلی کم	میانگین وضعیت
در انتخاب کتاب داستان، حال‌وهوای شخصی من در آن لحظه، نقش مهمی فراوانی	۱۳۹	۱۴۶	۴۱	۲۷	۴	۴/۰۸
دارد.	۳۸/۹ درصد	۴۰/۹	۱۱/۵	۷/۶	۱/۱	مطلوب

آزمون فرضیه‌ها

۱. تفاوت معناداری بین کتشی‌های خواندن کتاب‌های داستانی عامه‌پسند از نظر جنسیت وجود دارد.

برای بررسی تفاوت بین ابعاد پرسش‌نامه از نظر جنسیت از آزمون یو من ویتنی استفاده شد.

جدول ۱۶. ارتباط بین جنسیت و ابعاد پرسش‌نامه

سطح معناداری	انحراف معیار \pm میانگین	جنسیت	بعد
۰/۲۱۵	۳/۰ \pm ۳۸/۳۶۱	زن	شخصیت‌پردازی
	۳/۰ \pm ۳۲/۳۸۸	مرد	
۰/۰۴۱	۲/۰ \pm ۸۴/۴۳۶	زن	ضرب‌هنگ
	۲/۰ \pm ۷۶/۵۶۰	مرد	
۰/۸۹۱	۳/۰ \pm ۵۸/۴۵۸	زن	طرح داستان
	۳/۰ \pm ۵۷/۴۷۵	مرد	
۰/۰۰۱	۳/۰ \pm ۶۳/۳۵۱	زن	چارچوب‌بندی
	۳/۰ \pm ۴۹/۴۷۰	مرد	
۰/۱۳۱	۴/۰ \pm ۳۴/۸۵۵	زن	سیک
	۴/۰ \pm ۲۳/۸۵۳	مرد	
۰/۳۵۶	۴/۰ \pm ۳۲/۸۱۵	زن	لحن
	۴/۰ \pm ۲۵/۸۰۷	مرد	
۰/۳۶۱	۳/۰ \pm ۱۲/۹۱۶	زن	محبوبیت نویسنده
	۳/۰ \pm ۱۹/۸۹۷	مرد	
۰/۳۷۴	۳/۰ \pm ۴۸/۹۶۷	زن	محبوبیت عنوان کتاب
	۳/۰ \pm ۴۲/۹۸۹	مرد	
۰/۰۱۷	۴/۰ \pm ۳۶/۷۴۶	زن	کنجکاوی
	۴/۰ \pm ۱۲/۹۳۳	مرد	
۰/۶۲۳	۳/۰ \pm ۴۲/۷۱۳	زن	توصیه دوستان و متخصصان
	۳/۰ \pm ۳۶/۷۴۵	مرد	
۰/۰۰۲	۴/۰ \pm ۲۲/۸۸۹	زن	حال‌وهوا (خلق‌وخو)
	۳/۰ \pm ۹۱/۹۹۶	مرد	

با توجه به مقادیر سطح معناداری در جدول بالا برای ابعاد شخصیت‌پردازی، طرح داستان، سیک، لحن، محبوبیت نویسنده، محبوبیت عنوان کتاب و توصیه دوستان و متخصصان که همگی بزرگ‌تر از ۰/۰۵ هستند به این نتیجه می‌رسیم که اختلاف

معناداری بین نمرات ابعاد مختلف در دو گروه زن و مرد وجود ندارد. با توجه به سطح معناداری برای متغیرهای ضرباهنگ، چارچوب‌بندی، کنجکاوی و حال‌وهوا (خلق‌وخو) که از ۰/۰۵ کوچک‌تر هستند و نمره این ابعاد پرسش‌نامه برای زنان بیشتر از مردان است.

۲. تفاوت معناداری بین کشش‌های خواندن کتاب‌های داستانی عامه‌پسند از نظر سنی وجود دارد.

برای بررسی تفاوت ابعاد پرسش‌نامه از نظر سنی از آزمون کروسکال - والیس استفاده شد.

جدول ۱۷. ارتباط بین سن با ابعاد پرسش‌نامه

بعد	سن	انحراف معیار \pm میانگین	سطح معناداری
شخصیت‌پدازی	کمتر از ۲۰ سال	۳/۰±۳۱/۳۹۰	۰/۷۸۱
	۲۱-۳۰ سال	۳/۰±۳۶/۴۱۱	
	۳۱-۴۰ سال	۳/۰±۳۷/۲۹۷	
	۴۱-۵۰ سال	۳/۰±۳۶/۳۱۵	
	بالای ۵۰ سال	۳/۰±۴۳/۲۵۴	
ضرباهنگ	کمتر از ۲۰ سال	۲/۰±۷۷/۵۶۱	۰/۳۵۲
	۲۱-۳۰ سال	۲/۰±۸۰/۵۴۴	
	۳۱-۴۰ سال	۲/۰±۸۵/۴۰۳	
	۴۱-۵۰ سال	۲/۰±۸۹/۲۱۱	
	بالای ۵۰ سال	۲/۰±۷۶/۳۰۷	
طرح داستان	کمتر از ۲۰ سال	۳/۰±۵۶/۴۸۴	۰/۹۸۱
	۲۱-۳۰ سال	۳/۰±۵۸/۵۱۳	
	۳۱-۴۰ سال	۳/۰±۵۷/۳۷۶	
	۴۱-۵۰ سال	۳/۰±۵۵/۴۰۵	
	بالای ۵۰ سال	۳/۰±۶۳/۲۴۹	
چارچوب‌بندی	کمتر از ۲۰ سال	۳/۰±۵۰/۳۵۴	۰/۰۰۱
	۲۱-۳۰ سال	۳/۰±۵۴/۴۰۴	
	۳۱-۴۰ سال	۳/۰±۶۳/۳۱۴	
	۴۱-۵۰ سال	۳/۰±۶۹/۲۴۱	
	بالای ۵۰ سال	۳/۰±۶۴/۲۱۳	
سبک	کمتر از ۲۰ سال	۴/۰±۲۳/۹۰۸	۰/۶۶۱
	۲۱-۳۰ سال	۴/۰±۲۴/۸۸۸	
	۳۱-۴۰ سال	۴/۰±۴۰/۷۱۹	
	۴۱-۵۰ سال	۴/۰±۳۴/۹۸۲	
	بالای ۵۰ سال	۴/۰±۵۰/۶۰۶	
لحن	کمتر از ۲۰ سال	۴/۰±۲۵/۸۹۴	۰/۲۴۷
	۲۱-۳۰ سال	۴/۰±۲۴/۸۴۴	
	۳۱-۴۰ سال	۴/۰±۴۹/۶۸۲	
	۴۱-۵۰ سال	۴/۰±۱۷/۷۷۷	
	بالای ۵۰ سال	۴/۰±۴۰/۵۹۸	
محبوبیت نویسنده	کمتر از ۲۰ سال	۳/۰±۲۶/۹۵۴	۰/۰۰۳
	۲۱-۳۰ سال	۳/۰±۱۹/۸۹۷	
	۳۱-۴۰ سال	۳/۰±۲۹/۷۶۷	
	۴۱-۵۰ سال	۲/۰±۶۱/۹۸۲	
	بالای ۵۰ سال	۲/۰±۶۳/۸۹۳	
محبوبیت عنوان کتاب	کمتر از ۲۰ سال	۳/۰±۵۳/۹۶۴	۰/۰۰۷
	۲۱-۳۰ سال	۳/۰±۴۵/۹۳۴	
	۳۱-۴۰ سال	۳/۰±۷۰/۸۸۳	
	۴۱-۵۰ سال	۳/۱±۲۱/۰۷	
	بالای ۵۰ سال	۲/۱±۷۰/۱۹	
کنجکاوی	کمتر از ۲۰ سال	۴/۰±۱۳/۹۶۴	۰/۰۲۷
	۲۱-۳۰ سال	۴/۰±۱۶/۸۸۳	
	۳۱-۴۰ سال	۴/۰±۴۷/۵۸۶	
	۴۱-۵۰ سال	۴/۰±۶۰/۵۸۳	
	بالای ۵۰ سال	۴/۰±۴۰/۸۲۰	
توصیه دوستان و متخصصان	کمتر از ۲۰ سال	۳/۰±۳۵/۷۸۵	۰/۰۴۸
	۲۱-۳۰ سال	۳/۰±۴۴/۷۲۲	
	۳۱-۴۰ سال		

سطح معناداری	انحراف معیار \pm میانگین	سن	بعد
۰/۰۰۵	۳/۰±۴۹/۶۳۱	سال ۵۰-۴۱	حال وهوا (خلق و خو)
	۳/۰±۱۰/۶۷۶	بالای ۵۰ سال	
	۳/۰±۰۷/۸۳۱		
	۳/۰±۷۶/۹۶۳	کمتر از ۲۰ سال	
	۴/۰±۰۶/۹۶۱	سال ۳۰-۲۱	
	۴/۰±۲۹/۸۸۷	سال ۴۰-۳۱	
۰/۰۰۵	۴/۰±۲۶/۹۶۳	سال ۵۰-۴۱	
	۴/۰±۳۵/۷۴۵	بالای ۵۰ سال	

با توجه به سطح معناداری در جدول بالا برای متغیرهای چارچوب‌بندی، محبوبیت نویسنده، محبوبیت عنوان کتاب، کنجکاوی، توصیه‌دوستان و متخصصان و حال وهوا (خلق و خو) پرسش‌نامه که از ۰/۰۵ کوچک‌تر هستند، اختلاف معناداری بین نمره این ابعاد در گروه‌های سنی مختلف وجود دارد. این ابعاد با افزایش سن این افزایش یافتند به جز بعد حال وهوا (خلق و خو) که با افزایش سن کاهش می‌یابد. با توجه به سطح معناداری برای متغیرهای شخصیت‌پردازی، ضرباهنگ، طرح داستان، سبک و لحن که از ۰/۰۵ بزرگ‌تر هستند، اختلاف معناداری بین نمره این ابعاد در گروه‌های سنی مختلف وجود ندارد.

۳. تفاوت معناداری بین ابعاد کنش‌های خواندن کتاب‌های داستانی عامه‌پسند با سطح تحصیلات وجود دارد.

برای بررسی تفاوت بین سطح تحصیلات با ابعاد پرسش‌نامه از آزمون کروسکال والیس استفاده شد.

جدول ۱۸. ارتباط بین سطح تحصیلات با ابعاد پرسش‌نامه

سطح معناداری	انحراف معیار \pm میانگین	سن	بعد
۰/۰۱۹	۳/۰±۱۹/۴۷۵	سیکل	شخصیت‌پردازی
	۳/۰±۲۸/۴۱۱	دیپلم	
	۳/۰±۳۲/۳۶۷	فوق دیپلم	
	۳/۰±۴۴/۴۲۳	کارشناسی	
	۳/۰±۳۶/۲۸۶	کارشناسی ارشد	
۰/۱۴۳	۳/۰±۴۱/۲۶۹	دکتری	ضرباهنگ
	۲/۰±۶۶/۲۳۵	سیکل	
	۲/۰±۷۶/۵۷۲	دیپلم	
	۲/۰±۷۵/۵۸۸	فوق دیپلم	
	۲/۰±۸۱/۵۴۹	کارشناسی	
۰/۱۴۲	۲/۰±۸۷/۳۷۰	کارشناسی ارشد	طرح داستان
	۲/۰±۷۷/۳۱۵	دکتری	
	۳/۰±۶۹/۳۷۰	سیکل	
	۳/۰±۵۰/۴۶۶	دیپلم	
	۳/۰±۵۶/۵۴۳	فوق دیپلم	
۰/۰۰۲	۳/۰±۶۶/۵۲۸	کارشناسی	چارچوب‌بندی
	۳/۰±۵۲/۳۸۶	کارشناسی ارشد	
	۳/۰±۶۴/۲۴۰	دکتری	
	۳/۰±۴۱/۲۰۸	سیکل	
	۳/۰±۵۲/۳۶۲	دیپلم	
۰/۵۲۴	۳/۰±۴۳/۴۴۸	فوق دیپلم	سبک
	۳/۰±۶۰/۴۰۸	کارشناسی	
	۳/۰±۶۲/۲۹۳	کارشناسی ارشد	
	۳/۰±۶۵/۲۳۰	دکتری	
	۰±۴/۸۶۶	سیکل	
۰/۵۲۴	۴/۰±۳۲/۸۲۹	دیپلم	سبک
	۴/۰±۳۴/۸۹۱	فوق دیپلم	
	۴/۰±۲/۸۸۷	کارشناسی	
	۴/۰±۳۳/۸۵۶	کارشناسی ارشد	
۰/۵۲۴	۴/۰±۵۰/۶۳۲	دکتری	

سطح معناداری	انحراف معیار \pm میانگین	سن	بُعد
۰/۶۶۸	۴/۰±۱۱/۷۸۱	سیکل	لحن
	۴/۰±۲۹/۸۵۵	دیپلم	
	۴/۰±۳۸/۶۷۷	فوق دیپلم	
	۴/۰±۱۵/۹۷۸	کارشناسی	
	۴/۰±۳۹/۶۷۷	کارشناسی ارشد	
۰/۰۱۷	۴/۰±۳۷/۶۱۹	دکتری	محبوبیت نویسنده
	۳/۱±۱۹/۱۲	سیکل	
	۳/۰±۲۹/۹۲۱	دیپلم	
	۲/۰±۸۵/۸۴۶	فوق دیپلم	
	۳/۰±۳۳/۸۶۴	کارشناسی	
۰/۰۰۸	۳/۰±۰۸/۹۱۲	کارشناسی ارشد	محبوبیت عنوان کتاب
	۲/۰±۸۲/۸۷۹	دکتری	
	۳/۱±۲۷/۱۴	سیکل	
	۳/۰±۴۰/۹۳۵	دیپلم	
	۳/۱±۱۵/۰۷	فوق دیپلم	
۰/۰۳۱	۳/۰±۶۹/۸۰۹	کارشناسی	کنجکاوی
	۳/۰±۵۰/۹۸۹	کارشناسی ارشد	
	۲/۱±۸۴/۲۲	دکتری	
	۳/۱±۷۷/۲۲	سیکل	
	۴/۰±۰۸/۹۷۵	دیپلم	
۰/۲۱۸	۴/۰±۰۶/۹۱۸	فوق دیپلم	توصیه دوستان و متخصصان
	۴/۰±۲۷/۸۲۷	کارشناسی	
	۴/۰±۴۷/۶۱۵	کارشناسی ارشد	
	۴/۰±۳۱/۸۷۳	دکتری	
	۳/۰±۴۰/۹۰	سیکل	
۰/۰۰۱	۳/۰±۳۲/۷۱۱	دیپلم	حال‌وهوا (خلق‌وخو)
	۳/۰±۳۱/۸۵۵	فوق دیپلم	
	۳/۰±۵۴/۶۹۷	کارشناسی	
	۳/۰±۳۸/۶۵۲	کارشناسی ارشد	
	۳/۰±۱۵/۹۰۴	دکتری	
۰/۰۰۱	۳/۱±۷۷/۰۹	سیکل	حال‌وهوا (خلق‌وخو)
	۳/۰±۶۸/۹۷۸	دیپلم	
	۳/۱±۹۷/۰۷	فوق دیپلم	
	۴/۰±۲۲/۸۷۱	کارشناسی	
	۴/۰±۲۶/۹۰۱	کارشناسی ارشد	
۴/۰±۴۳/۵۱۲	دکتری		

با توجه به سطح معناداری در جدول بالا برای متغیرهای شخصیت‌پردازی، چارچوب‌بندی، محبوبیت نویسنده، محبوبیت عنوان کتاب، کنجکاوی و حال‌وهوا (خلق‌وخو) پرسش‌نامه که از ۰/۰۵ کوچک‌تر هستند، اختلاف معناداری بین نمره این ابعاد در سطح تحصیلات مختلف وجود دارد. این ابعاد با افزایش تحصیلات این افزایش یافتند به جز بُعد حال‌وهوا (خلق‌وخو) که با افزایش سن کاهش می‌یابد و همچنین بُعد کنجکاوی که در بین افراد با تحصیلات سیکل بیشتر است اما این بُعد نیز بجز در نظر گرفتن مقطع سیکل با افزایش تحصیلات افزایش یافته است. با توجه به سطح معناداری برای متغیرهای ضرباهنگ، طرح داستان، توصیه دوستان و متخصصان، سبک و لحن که از ۰/۰۵ بزرگ‌تر هستند، اختلاف معناداری بین نمره این ابعاد در سطح تحصیلات مختلف وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که سبک و لحن داستان، همراه با کنجکاوی و حال‌وهوای خواننده، به عنوان مهم‌ترین کشش‌های خواندن در امانت کتاب‌های داستانی عامه‌پسند در کتابخانه عمومی پیروزی تهران عمل می‌کنند. این نتایج با مدل کشش

خواندن دالی (۲۰۱۴) همخوانی دارد که عوامل خواننده‌محور مانند کنجکاوی و موقعیت شخصی را برجسته می‌کند، در حالی که کشش‌های کتاب‌محور مانند شخصیت‌پردازی و طرح داستان در رتبه‌های پایین‌تری قرار گرفتند. مقایسه با پژوهش یاری و اجاقی (۲۰۱۶) که عوامل درونی و بیرونی را در خواندن لذت‌بخش بررسی کرد، تأیید می‌کند که عناصری مانند توصیه‌دوستان و محبوبیت نویسنده نقش مکمل دارند، اما کنجکاوی شخصی و حال‌وهوا غالب هستند. همچنین، این یافته‌ها با مطالعاتی مانند لی و همکاران (۲۰۱۷) که کشش‌هایی مانند صحنه‌پردازی و پیچیدگی را شناسایی کردند، همسو است، اما در زمینه ایرانی، عوامل عاطفی و شخصی بیشتر برجسته‌اند، که می‌تواند به دلیل تأثیر فرهنگ عامه‌پسند بر خوانندگان باشد.

تحلیل تفاوت‌های جمعیت‌نگارانه نشان‌دهنده تأثیر جنسیت، سن، و تحصیلات بر کشش‌های خواندن است. زنان بیشتر به ضرباهنگ، چارچوب‌بندی، کنجکاوی و حال‌وهوا تمایل نشان دادند، که این با پژوهش کوهی رستمی و همکاران (۲۰۲۳) مبنی بر نقش جنسیت در عادت خواندن همخوانی دارد و ممکن است به تفاوت‌های عاطفی و اجتماعی جنسیتی مرتبط باشد. با افزایش سن، کشش‌هایی مانند چارچوب‌بندی و محبوبیت نویسنده افزایش می‌یابد، در حالی که حال‌وهوا کاهش پیدا می‌کند، که این یافته با پژوهش معدنی و علم‌زاده (۲۰۱۵) در گرایش نوجوانان به فانتزی سازگار است و نشان‌دهنده تغییر نیازهای خوانشی با بلوغ است. همچنین، سطوح بالاتر تحصیلات با تأکید بیشتر بر شخصیت‌پردازی و کنجکاوی همراه است، که این با نتایج هاشم‌زاده و همکاران (۲۰۲۴) در تأثیر ادبیات بر مسئولیت‌پذیری نوجوانان همراستا بوده و حاکی از آن است که تحصیلات بالاتر منجر به انتخاب‌های آگاهانه‌تر و پیچیده‌تر می‌شود. این تفاوت‌ها محدودیت‌های نمونه‌گیری غیرتصادفی را برجسته می‌کند، زیرا تمرکز بر یک کتابخانه ممکن است تعمیم‌پذیری را کاهش دهد.

این پژوهش تأکید می‌کند که کتابخانه‌های عمومی باید مجموعه‌های خود را بر اساس کشش‌های خواننده‌محور مانند کنجکاوی و حال‌وهوا غنی‌سازی کنند تا امانت کتاب‌های عامه‌پسند افزایش یابد و مأموریت ترویج خواندن محقق شود. پیشنهاد می‌شود مدیران کتابخانه از ابزارهایی مانند ویتترین‌های نمایش و مشاوره خوانندگان بر اساس پروفایل جمعیت‌شناختی کاربران بهره‌برند، همان‌طور که در پژوهش ویتلا (۲۰۲۲) برای کمیک‌ها پیشنهاد شده است. از آنجا که کتابخانه‌های عمومی به‌عنوان مرکز اصلی فراهم‌آوری متون خواندنی به حساب می‌آیند، شناسایی کشش‌های خواندن مؤثر بر امانت کتاب‌های داستانی عامه‌پسند در بین کاربران کتابخانه، این امکان را به مدیران و سیاست‌گذاران کتابخانه‌های عمومی می‌دهد که دیدگاه مخاطبان خود در زمینه کتاب‌های عامه‌پسند را شناسایی کنند تا مجموعه کتابخانه خود را بر اساس علایق و گرایش آن‌ها تدارک و فراهم آورند. در نهایت پیشنهادهای کاربردی زیر برای بهبود سیاست‌گذاری و عملکرد کتابخانه‌ای عمومی ارائه می‌شود:

- یافته‌های حاصل از پژوهش نشان می‌دهند که عوامل کتاب‌محور شخصیت‌پردازی، ضرباهنگ، طرح و چارچوب‌بندی داستان‌ها در بین کاربران کتابخانه در امانت گرفتن کتاب‌های داستانی عامه‌پسند نسبتاً مؤثر هستند. بنابراین، به مدیران و سیاست‌گذاران مجموعه‌سازی کتابخانه‌های عمومی پیشنهاد می‌شود که در فراهم‌آوری مجموعه خود به این عوامل توجه کنند.
- یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که متغیرهای سبک و لحن داستان در بین کاربران کتابخانه در امانت گرفتن کتاب‌های داستانی عامه‌پسند نسبتاً مؤثر هستند. بنابراین، به مدیران کتابخانه‌های عمومی پیشنهاد می‌شود که در مجموعه‌سازی کتابخانه خود به این عوامل توجه کنند.
- یافته‌های متغیر محبوبیت نویسنده نشان می‌دهند که نویسندگان محبوب و ناشران معروف در امانت گرفتن کتاب‌های داستانی در بین کاربران کتابخانه نسبتاً مؤثر هستند. بنابراین، به مدیران کتابخانه‌های عمومی پیشنهاد می‌شود که کتاب‌هایی با نویسنده یا نویسندگان محبوب و کتاب‌هایی از ناشران معروف در مجموعه خود داشته باشند.
- یافته‌های متغیر محبوبیت عنوان کتاب نشان می‌دهد که محبوبیت و کتاب‌های داستانی پرفروش در امانت گرفتن آن‌ها در بین کاربران کتابخانه تأثیرگذار است. بنابراین، به مدیران کتابخانه‌های عمومی پیشنهاد می‌شود کتاب‌های پرفروش را در مجموعه خود داشته باشند.
- یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که ویتترین‌های نمایش کتاب کتابخانه در امانت گرفتن کتاب‌های داستانی توسط کاربران نسبتاً مؤثر است. بنابراین، پیشنهاد می‌شود که این عامل هم‌توجه کنند و ویتترین‌های متنوع در معرض نمایش بگذارند.
- یافته‌های پژوهش نشان داد دو متغیر کنجکاوی و حال‌وهوا در پژوهش حاضر که مربوط به کشش‌های خواننده می‌شوند، در امانت گرفتن کتاب‌های داستانی در بین کاربران کتابخانه خیلی مؤثر هستند. بنابراین، پیشنهاد می‌شود کتابداران و کارکنان

کتابخانه‌های عمومی مهارت‌های مشاوره‌های مشاوره‌خوانندگان خود را تقویت کنند و هنگام مراجعه خواننده به کتابخانه برای امانت گرفتن کتاب به او مشاوره درست بدهند تا به کتاب مورد نظر خود برسد.

- با توجه به یافته‌های حاصل از پژوهش در بعد مولفه‌های کتاب‌محور، به ناشران و نویسندگان کتاب‌های عامه‌پسند، پیشنهاد می‌شود برای رقابت در بازار نشر به سمت داستان‌هایی با ضرباهنگ تند و سریع، داستان‌هایی با طرح پیچیده و بسته، داستان‌های چندشخصیتی و سراسر درگیری بین قهرمان و ضد قهرمان داستان، داستان‌های با شخصیت‌های واقعی و باورپذیر، داستان‌هایی با شخصیت‌های پویا و داستان‌هایی که راوی آن شخصیت اصلی داستان است، داستان‌هایی با صحنه‌پردازی و فضاسازی عالی زمان و مکان وقوع داستان، داستان‌های مهیج و مخاطره‌آمیز و اسرارآمیز، داستان‌های دارای سبک و لحن صمیمی، ساده و محاوره‌ای بروند که از نظر کاربران کتابخانه عمومی پیروزی در وضعیت مطلوب و نسبتاً مطلوبی قرار دارند و در امانت گرفتن کتاب‌های داستانی عامه‌پسند مؤثر هستند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

نویسندگان اصول اخلاقی را در انجام و انتشار این پژوهش علمی رعایت نموده‌اند و این موضوع مورد تأیید نویسنده است.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

حامی مالی

بنا بر اظهار نویسندگان منبع حمایت‌کننده مالی گزارش نشده است.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان سهم یکسانی در نگارش این مقاله داشته‌اند.

سپاسگزاری

نویسندگان از داوران ناشناس بابت نظرات ارزشمند و پیشنهادات سازنده‌شان و نیز از معاونت پژوهشی دانشگاه تهران بابت حمایت از این پژوهش سپاسگزاری می‌کنند. همچنین لازم است از آقای سیامک محبوب بابت مساعدت‌هایشان تشکر شود.

References

- Akbarzadeh, R., Ghaffari, S., & Khosravi, S. (2023). The impact of using digital performing arts information resources in linking children of Kashan City with reading and studying. *Journal of Digital and Smart Libraries Research*, 9(4), 1–18. [In Persian] <https://doi.org/10.30473/mrs.2023.68490.1567>
- Arab-Shibani, Z., Mohammadi, M., Falsafin, S., & Khavidaki, S. (2018). An analysis of the characteristics of Persian best-selling youth fictions published between 2000 and 2010. *Public Libraries and Information Research*, 24(1), 125–147. [In Persian] <http://publij.ir/article-1-1738-en.html>
- Bazargan, A., Hejazi, Y., & Eshaghi, F. (2007). *Process of Implementing Internal Evaluation in Academic Educational Groups: (Practical Guide)*. Tehran: Doran Publications.
- Dali, K. (2014). From book appeal to reading appeal: redefining the concept of appeal in readers' advisory. *Library Quarterly*, 84(1). <https://www.jstor.org/stable/10.1086/674034>
- Hariri, N., & Karkouti, S. (2015). The causes of interesting in reading popular psychology books (Case study: The libraries of Tehran Municipality Art and Cultural Organization). *Research on Information Science and Public Libraries*, 21(2), 199-215. [In Persian] <http://publijir/article-1-1225-en.html>
- HashemZadeh, M.J., Khodkar, M., Kiani, M.R., & Sangari, M. (2024). Impact of Book Reading Meetings on the Responsibility of 9-14 Years Old Members of Public Library by Focusing on Juvenile Literature. *Research on Information Science and Public Libraries*, 30(4), 396-412. [In Persian] <http://doi.org/10.61186/publij.30.4.396>

- Huysmans, F. & Hillebrink, C. (2008). *The future of the Dutch public library: Ten years on, SCP*. The Hague, Netherland.
- Jacoby, J. W., & Edlefsen, K. (2020). "I love paw patrol!": Book selection and the allure of popular media characters among preschoolers. *Journal of Research in Childhood Education*, 34(2), 208-222. https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/02568543.2019.1677826?utm_source=chatgpt.com
- Javadi-Yeganeh, M. R. (2008). Popular novels and cultural policies in Iran. In *Popular Culture & (World) Politics Conference*, University of Bristol, Bristol, UK, September 11-12.
- Koohi-Rostami, M., Nildarar, S. & Najafpour-Moghadam, P. (2023). Investigation of Sociological Factors on the Reading Habits of Undergraduate Students of Shahid Chamran University of Ahvaz. *Academic Librarianship and Information Research*, 57(1), 65-78. <http://doi.org/10.22059/jlib.2023.356691.1678>
- Lee, J. H., Cho, H., & Windleharth, T. (2017). Toward an Understanding of Cross-Media Appeals for Readers' Advisory. *Annual Meeting of the Association for Information Science & Technology, Washington, DC, VA* | Oct. 27-Nov. 1. <https://doi.org/10.1002/pr2.2017.14505401027>
- Madani, S., & Almazadeh, S. (2015). Factors affecting adolescents' tendency to read fantasy stories (with emphasis on Harry Potter). *Iranian Sociological Studies*, 6, 1-21. [In Persian]
- Mahboob, S. (2012). Public libraries and per capita reading. *Public Libraries and Information Research*, 18(1), 117-133. [In Persian] <https://publij.ir/article-1-156-en.html>
- Mikkonen, A. & Vakkari, P. (2012), "Readers' search strategies for accessing books in public libraries", Proceedings of the 4th Information Interaction in Context Symposium, ACM Press, New York, NY, pp. 214-233. <https://doi.org/10.1145/2362724.2362760>
- Saberi, N., & Zamanpour, E. (2016). *Exploring the attractions of translated stories for children and adolescents* Tehran: Book House. (in Persian).
- Saricks, J. G. (2005). *Readers' Advisory Service in the Public Library*. American Library Association. http://pustaka.unp.ac.id/file/abstrak_kki/EBOOKS/LIBRARIES%20Readers%E2%80%99%20advisory%20service%20in%20the%20public%20library.pdf
- Soltani, F. (2021). Examining the educational function of fantasy in children's and adolescents' stories. *Journal of Educational Literature*, 13(49), 59-86 (in Persian). https://journals.iau.ir/article_681148_7f986ccee8385e06c409f6094770122.pdf
- Suominen, S. (2023). Novel genre explaining borrowings from the public libraries *Informaatitutkimus*, 42(3-4), 5-19. <https://doi.org/10.23978/inf.127439>
- Suominen, S. (2024). What are the determinants for public library borrowing? Lessons from the Helsinki region. *Culture & Business*, 1(1), 1-22. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/865290/SuominenS_What_are_the_determinants.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Taylor, J. B., Hora, A., & Krueger, K. S. (2019). Self-selecting books in a children's fiction collection arranged by genre. *Journal of Librarianship and Information Science*, 51(3), 852-865. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0961000617743088>
- Vakkari, P. and Serola, S. (2012). Perceived outcomes of public libraries. *Library & Information Science Research*, 34(1), 37-44. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0740818811000934?via%3Dih>
- Vitella, F. (2022). Comics, the library has those: how public libraries can use graphic novels to foster reading communities. *Journal of graphic novels and comics*, 13(1), 72-92. DOI:10.1080/21504857.2020.1808497
- Yari, S., & Ojaghi, R. (2016). Identifying the effective factors on pleasure reading. *Human Information Interaction*, 3(4), 56-70. (in Persian). <http://hii.khu.ac.ir/article-1-2627-fa.html>
- Yari, S., Norouzi, A. R., Fahimnia, F., & Nowkarizi, M. (2021). Identifying the components of the Information Resource Selection Behavior of the Members of Public Libraries Using Metasynthesis. *Public Libraries and Information Research*, 27(1), 71-101. (in Persian). <http://publij.ir/article-1-2308-fa.html>